

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2006

Cena \$ 2.50

APRIL 2006

Svatý Antonín v Padově

Na severu Itálie v samém srdci Benátska, kdysi nejvýznamnější námořní velmoci a pýchy Apeninského poloostrova, leží starobylé město Padova. Největšího rozkvětu se Padova dočkala během 12.-13. století, kdy byla samostatným svobodným městským státem. Roku 1222 zde byla založena 2. nejstarší univerzita v Itálii hned po Bologni. Nejznámější je ale Padova tím, že zde ve 13. století žil sv. Antonín, jedna z nejvýznamnějších osobností církve.

Rodiště svatého Antonína bychom poblíž Padovy hledali stejně zbytečně, jako jeho jméno v matrikách. Narodil se 15. srpna 1195 v Lisabonu v Portugalsku a dostal jméno Fernando. Pocházel ze zbožné šlechtické rodiny. Už v patnácti letech vstoupil ve svém rodném městě do augustiniánského kláštera. Po dvou letech v roce 1212 přešel do kláštera augustiniánů kanovníků Santa Cruz v Coimbre, kde vystudoval teologii a přijal kněžské svěcení. Když byly do Coimby přivezeny ostatky prvních františkánských mučedníků, kteří byli zavražděni mohamedány v Maroku. Rozhodl se vstoupit do františkánského řádu a odjet do Afriky jako posel víry. V roce 1220 přestoupil k menším bratřím do kláštera sv. Antonína Pustevníka v Coimbre a zde přijal jméno Antonín. O něco později vyrazil lodí do Maroka, aby tam hlásal slovo Boží. Sotva však přijel do Afriky, těžce onemocněl a byl několik měsíců upoután na lůžko. Na zpáteční cestě do Evropy zahnila bouře jeho loď k italským břehům. Zamířil do Porciunkule u Assisi, kde byla generální kapitula jeho řádu. Představení ho poslali do horní Itálie. V letech 1222 až 1224 působil v kraji kolem Rimini a Milána, v letech 1224 - 1226 v jižní Francii, v roce 1227 se vrátil do Itálie a usadil se v Padově. Antonín chodil jako chudý potulný kazatel od vesnice k vesnici, od města k městu a zvěstoval katolické učení, které hájil proti bludům té doby, proti katarům, albigenským a waldenským. Znal výborně Písmo svaté, a to ho v dialogu se sektáři činilo neporazitelným. Navíc udivovala posluchače jeho zbožnost a žitá chudoba. Když kázal v přítomnosti Řehoře IX., nazval ho papež pro jeho znalost bible „archou sva-

tého Písma“. Jeho kázání měla takový úspěch, že se na ně scházely tisíce lidí, takže musel Antonín často kázat pod širým nebem. Účinek jeho kázání byl neuvěřitelný. Dlužníci byli propouštěni z vězení, lichvářské úroky vráceny, nevěstky, zloději a ostatní příživníci činili pokání. Ještě dnes platí v Itálii zákon z roku 1231, že dlužník ručí svým majetkem, ne svou osobou a svobodou. Jedna zbožná legenda vypráví, že když chtěl jednou Antonín na břehu moře u Rimini kázat velkému množství lidí, skoro nikdo ho neposlouchal. Najednou vystrčily ryby své hlavy z moře a naslouchaly kazateli. Tento zážitek vedl obyvatele Rimini k tomu, že se obrátili a dali se pokřtít. Zakladatel řádu sv. František z Assisi jmenoval Antonína prvním učitelem teologie pro Menší bratry a mistrem františkánů. Vyčerpán dlouhými misijními cestami a vším tím nadlidským úsilím zemřel Antonín 13. června 1231 v klášteře sester v Arcellu u Padovy. Bylo mu necelých šestatřicet let.

Už za jedenáct měsíců po své smrti - byl to nejkratší proces svatořečení v dějinách - byl Antonín přijat mezi světce. Kanonizoval jej papež Řehoř IX., který čtyři roky před tím svatořečil Františka z Assisi. O sedm století později jej papež pius XII. v roce 1946 zařadil mezi církevní učitele.

V roce 1263 byly ostatky sv. Antonína za přítomnosti řádového generála Bonaventury, další velké osobnosti františkánského řádu, vyzvednuty a přeneseny do Padovy do baziliky, která byla k jeho cti zbudována. U Antonínova hrobu se udály v průběhu doby mnohé zázraky, takže Bonaventura jednou řekl: „Hledáš-li zázraky, jdi k Antonínovi!“

Svatý Antonín Paduánský patří k nejvíce uctívaným světcům v celé církvi a bazilika v Padově je jedno z nejvíce navštěvovaných poutních míst. Sochu svatého Antonína Paduánského najdeme v mnoha kostelích a poznáme ho podle toho, že drží v náručí dítě Ježíše. Nejčastěji je sv. Antonín vzýván jako přímlovce v naléhavých potřebách, zvláště jako pomocník pro nalezení ztracených věcí.

Práce na bazilice sv. Antonína Paduánského byly zahájeny v r. 1232 a do dnešní

podoby byl chrám dotvářen po několik století. V bazilice měly být uloženy ostatky sv. Antonína, kazatele, jehož vzorem byl sv. František z Assisi. Ačkoli sv. Antonín žil prostě a odmítal světské bohatství, Padované pro něj vystavěli jednu z nejokázalejších křesťanských hrodek. Chrám je 115 metrů dlouhý a 35 metrů široký a řadí se k nejimpozantnějším poutním kostelům křesťanstva a zároveň je klenotem italského gotického stavitelství. Základní půdorys tvoří trojlodí s výrazně vystupující západní příčnou lodí. Nad křížením vystupuje mohutný tambur s kupolí inspirovaný chrámem Božího hrobu v Jeruzalémě a ovlivněný románskými kostely jihozápadní Francie. Původní chór byl ve 14. století nahrazen ochozem s kaplemi po vzoru francouzských katedrál. V letech 1690- 1739 k němu byla přistavěna rotunda, která slouží jako chrámová pokladnice. Uvnitř baziliky lze obdivovat hlavní oltář s okouzujícími Donatellovými reliéfy, který byl dokončen v roce 1450 a je mistrovským dílem italské renesance. V centru se tyčí bronzový kříž, pod ním je socha trůnící Madony a po jejích stranách jsou sv. František a sv. Antonín. Oltář dále zdobí reliéfy zobrazujícími zázraky sv. Antonína a po straně tohoto oltáře je uchováována dřevěná deska s nejstarším známým vyobrazením sv. Antonína.

Centrem poutí je hrobka světce v severním rameni příčné lodí. Nad kamenným sarkofágem, který skrývá Antonínovo tělo je vystaven relikviář, kde je uložen jeho jazyk, který byl při otevření hrobu nalezen neporušený. Je to výmluvné znamení velkého hlasatele křesťanství. Ke hrobu sv. Antonína dennodenně proudí zástupy věřících, kteří se zde modlí a podle starobylého zvyku se dotýkají dlaněmi vlhkého černého mramoru sarkofágu a otírají si jimi obličej.

Na Moravě je nejznámějším poutním místem zasvěceným sv. Antonínovi Blatnice pod Svatým Antonínkem. Poprosme tohoto světce, aby vyprosil našemu národu opětovné nalezení víry. *Fr. Dušan Hladík*

*Foto na titulní straně:
Bazilika svatého Antonína v Padově*

Prázdný hrob...

*To anděl kámen odvalil, to anděl kámen odvalil,
to bylo za časného rána, když trumpeta začla znít,
to anděl kámen odvalil.*

Sestra Máří zrána běží, to vám povídám,
nese zprávu z nebe, že kámen je ten tam.

Já Spasitele hledám, kam se poděl nám,
vysoko tam v horách, když kámen je ten tam.

Tam kolem samý voják, ti tam drží stráž,
co je jím to platné, když kámen je ten tam.

Však ani rádci moudří, ani Pilát sám
s tím si rady neví, že kámen je ten tam.

Velikonoční chvalozpěv

Vítězi k poctě zpívejme, velebme jej hned zrána,
V radosti spolu slavme dnes den vzkříšeného Pána.

Radujme se, veselme se, chválu vzdávejme.

Obětí, kterou dokonal tam na oltáři kříže,
Kněz pravý Bohu nazpět dal, co držel světa kníže.

Anděla zhoubce tato noc srazila v jeho pýše.
Vyvedla nás ven z poroby faraónovy říše.
Úzkostmi moře Rudého prošli jsme v jeho síle.
Beránek zve nás k hostině, oblečme roucho bílé.

Proniká temnem světla svít, bázeň zahání víra.
Tvé jméno chválí Boží lid, ó Tvůrce všehomíra!

Ať slavné Kristovo vzkříšení naši tmou ve světlo promění!
Kristův pokoj, radost a lásku Vám o Velikonocích přeje

Fr. Dušan Hladík

LITURGICKÁ ČTENÍ

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně 16.dubna 2006

1. ČTENÍ - Sk 10, 34a.37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodini, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 5, 6b-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Nevíte, že kousek kvasu prokvasí celé těsto? Odstraňte ten starý kvas, aby se z vás stalo nové těsto. Jste totiž jako nekvašený chléb. Vždyť náš velikonoční beránek - Kristus - je už obětován. Proto slavme svátky ne se starým kvasem, ani s kvasem, který znamená špatnost a nešlechtnost, ale s nekvašenými chleby, to je: s upřímností a životem podle pravdy.

EVANGELIUM - Jan 20, 1-10

Po objevení odvaleného hrobního kamene Marie Magdalská sděluje učedníkům jen negativní výpověď: Pán není v hrobě. Nemá ještě žádné poselství o Ježíšově vzkříšení. Petr a milovaný učedník posleze sami nacházejí pruhy plátna a roušku složenou zvlášť. To naznačuje, že nikdo neukradl Ježíšovo tělo, protože „kdyby jej někdo vzal, nepřidělal by si starost, aby sundal roušku a složil ji zvlášť.“ (sv. Jan Zlatoústý). Zanechané pruhy plátna, které omotávaly Kristovo tělo, vyjadřují, že Kristus byl osvobozen z pout smrti. Hrob nebyl ani prázdný, ani plný. Stal se poselstvím. Proto milovaný učedník uviděl a uvěřil, že Ježíš přemohl smrt.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

2.neděle velikonoční - 23.dubna 2006

1. ČTENÍ - Sk 4, 32-35

Čtení ze Skutků apoštolů.

Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši. Nikdo neřikal o ničem ze svého majetku, že je to jeho vlastní, ale měli všechno společně. Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost. A tak nikdo u nich nežil v nouzi. Kdo měli totiž pole nebo dům, prodávali je a peníze za to stržené přinášeli a kladli apoštolům k nohám. Z toho se pak rozdělovalo každému, jak kdo potřeboval.

2. ČTENÍ - 1 Jan 5, 1-6

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Každý, kdo věří, že Ježíš je Mesiáš, je narozen z Boha: každý, kdo miluje Boha Otce, miluje i toho, komu on dal život. Podle toho můžeme poznat, že milujeme Boží děti: když milujeme Boha a plníme jeho přikázání. Láska k Bohu záleží právě v tom, že zachováváme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká, protože každý, kdo je narozen z Boha, vítězí nad světem. A to je vítězství, které přemohlo svět: naše víra. Kdo vítězí nad světem, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? Ježíš Kristus je ten, který přišel skrze vodu a krev; nejen skrze vodu, ale skrze vodu a krev. A to dosvědčuje Duch, protože Duch je pravda.

EVANGELIUM - Jan 20, 19-31

Evangelijní perikopa obsahuje dvě zjevení Vzkříšeného: prvního dne v týdnu jedenácti učedníkům bez Tomáše a týden nato Tomášovi spolu s ostatními učedníky. Na Tomášovi je nápadné, že nepřijímá zvěst ostatních apoštolů a klade si podmínky pro „uvěření“. Ježíš však zná myšlenky i srdce člověka a vychází mu vstříc právě tam, kde se nachází. Proto poskytuje Tomášovi znamení, které ho přivádí k vyznání víry a ke klanění. Jeho slova nejsou jen uznáním Ježíšova božství, ale uzavřením smlouvy: Tomáš přijímá Ježíše jako svého Boha a Pána.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchů odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Bliženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho ruku jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

3. neděle velikonoční - 30. dubna 2006

1. ČTENÍ - Sk 3, 13-15, 17-19

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr promluvil k lidu: „Bůh Abrahámův, Izákův a Jakubův, Bůh našich praotců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého jste vy sice vydali a kterého jste se zřekli před Pilátem, ačkoliv on rozhodl, že ho propustí. Vy jste se zřekli Svatého a Spravedlivého, a vyprosili jste si milost pro vraha. Původce života jste dali zabít, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky. Já ovšem vím, bratři, že jste to udělali z nevědomosti, a stejně tak i vaši přední muži. Bůh to však dopustil, aby se tak splnilo, co předem oznámil ústy všech proroků, že jeho Pomazaný musí trpět. Obrátte se tedy a dejte se na pokání, aby vaše hříchy byly zahlazeny.“

2. ČTENÍ - 1 Jan 2, 1-5a

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Moje milé děti! Toto vám píšu, abyste nehřešili. Zhřeší-li však někdo, máme přímluvce u Otce: Ježíše Krista spravedlivého. On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa. Podle toho víme, že jsme ho poznali, když zachováme jeho přikázání. Kdo tvrdí: „Znám ho“, ale jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravda. Kdo však jeho slovo zachovává, v tom je Boží láska opravdu přivedena k dokonalosti.

EVANGELIUM - Lk 24, 35-48

Setkání Ježíše s učedníky iniciuje samotný Kristus. Sám se dostává mezi ně. Významná je reakce učedníků. Ježíšovo zmrtvýchvstání je tajemství spásy, které převyšuje zkušenost a může se prožívat jen prostřednictvím hlásání víry. Proto učedníci z počátku nejsou schopni poznat Krista. Vyprávění je však také výzvou objevit v dějinách stopy této události. Ne nadarmo ji líčí silně realisticky (hledět, dotýkat se, jíst rybu, ruce, nohy...). Vířící Boží Syn je dosud přítomen v našich dějinách, není to „přízrak“ oddělený od jeho lidství. Po dvou úsecích (iniciativa, poznání) následuje základní údaj, poslání církve. Ta má svůj zdroj ve zmrtvýchvstalém Kristu a v Písmu, jejím obsahem je kázání, aby se hříšníci obrátili, a tak jim mohly být odpuštěny hříchy, jak činil sám Ježíš, a jejím obzorem je celé lidstvo. Ježíš posílá učedníky ke „všem národům“.

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba. Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděšili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušení a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a jen se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlášáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky. Hle - já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“

4. neděle velikonoční - 7. května 2006

1. ČTENÍ - Sk 4, 8-12

Absolutní prvenství Krista pro dosažení spásy prohlašuje Petr ve své obhajovací řeči před veleradou: „V nikom jiném není spása. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“ Citát žalmu 118,22 vztahuje na Ježíše to, co bylo řečeno o chrámu. Kristus se tak stává pojítkem, „nárožním kvádrem“, kolem něhož drží pohromadě celá budova dějin a vykoupeného lidstva.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr, naplněn Duchem svatým, řekl: „Přední mužové v lidu a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý. On je ten 'kámen, který jste vy stavitelé odhodili, ale z kterého se stal kámen nárožní'. V nikom jiném není spása. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 1-2

U věřícího vede „poznání“ Boha láskou k synovství. Uskutečňuje se postupně: existuje důvěrnost počáteční, dřívější, křestní, a existuje důvěrnost pokračující, postupný růst. Takto je Boží dětství uskutečněno „už teď“, v našem přítomném křesťanském bytí, a existuje definitivní Boží dětství, při němž „mu budeme podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.“

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hleďte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

EVANGELIUM - Jan 10, 11-18

Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Ježíš se ztotožňuje s „pastýřem“ a rozvíjí svůj vztah k „ovcím“: ochotu zcela se pro ně nasadit, darovat za ně život. Z tohoto daru pak vyrůstá vzájemný vztah lásky vyjádřený slovem „znát“ (tím se v Písmu vyjadřuje hluboké poznání, vedoucí k důvěrnému společenství). Obraz „dobrého pastýře“ je zde dovršením starozákonní zvěsti o Bohu - jediném Pastýři Izraele, který ovšem touží do jednoho stáda shromáždit nejen Izrael, ale celé lidstvo.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Já jsem pastýř dobrý! Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, jak vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk - a vlk je uchvacuje a rozhání - vždyť kdo je najatý za mzdu, tomu na ovcích nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje ovce a moje ovce znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádo, jen jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc život dát a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. března 2006

Politické události

Putin uznal morální odpovědnost za okupaci Československa v roce 1968
Ruský prezident Vladimir Putin navštívil 1. a 2. března Prahu. Sešel se postupně s prezidentem Václavem Klausem, šéfem Senátu Přemyslem Šobotkou (ODS), předsedou Poslanecké sněmovny Lubomírem Zaorálkem (ČSSD) a premiérem Jiřím Paroubkem (ČSSD). Od poslední návštěvy ruské hlavy státu v ČR uběhlo 13 let, kdy se setkali tehdejší prezidenti Václav Havel a Boris Jelcin. Putinova návštěva měla potvrdit velmi dobré vztahy mezi oběma zeměmi, a tak ji provázela vstřícná gesta na obou stranách. Již na začátku rozhovorů překvapil Klaus návrhem, aby probíhaly v ruštině. Prezidenti se shodli, že česko-ruské vztahy jsou bezproblémové a založeny na pragmatismu; určité názorové neshody se sice vyskytují, ale navzájem je třeba odlišnosti tolerovat. Putin v Praze uznal morální odpovědnost za okupaci ČSSR vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968. Státníci se shodli, že problém sice z historie vymazat nelze, ale pro současné vztahy by neměl být překážkou. Dále hovořili o obchodní spolupráci, mj. o dodávkách ruského plynu a ropy či investičních projektech. Řeč přišla i na Čečensko. Putin vyjádřil politování, že nelze nalézt jednoduché řešení a Klaus souhlasil. V první den návštěvy informovala česká média také o dopisu Václava Havla, v němž spolu s dalšími světovými osobnostmi (bývalá komisařka pro lidská práva

Mary Robinsonová, jihoafrický držitel Nobelových cen míru reverend Desmond Tutu a ex-prezident Frederik Willem de Klerk aj.) vyjádřili protest proti ruské politice nejen v Čečensku a jejímu směřování k autoritativnímu způsobu vládnutí. Ve čtvrtek 2. března zamířili prezidenti na Olšanské hřbitovy, kde položili květiny na hroby sovětských vojáků, padlých při osvobození Československa v roce 1945. Při setkání s premiérem Jiřím Paroubkem se diskutovalo hlavně o ekonomice, nejdůležitější byl příslib prodloužení smluv o dodávkách zemního plynu a ropy i po roce 2013. Ruská federace je jejich majoritním dovozce do Česka. Státníci také zmínili ochranu mezinárodních investic i možnosti zvýšení českého exportu do Ruska. Česko při příležitosti návštěvy vrátilo vzácný obraz, který jako kořist z Ruska dovezli do země za druhé světové války nacisté. Putin byl potěšen, když se o tom dozvěděl. "Obvykle vracíme něco my. Je to znamení toho, že se v Evropě vytvářejí dobré vztahy," citovala jej ČTK. Česká média se v době návštěvy i po ní věnovala také napětí mezi Paroubkem a Klausem. Premiér, nespokojený s 20 minutami vyhrazenými pro jeho setkání, požadoval den před Putinovým příjezdem změnu programu návštěvy. Jako šéf exekutivy si přál, aby smlouvy o investicích byly podepsány během jeho schůzky a ne při Klausově, který na předchozích vyjednáváních nenese žádné zásluhy.

Průzkumy veřejného mínění: Zelení se prosazují

Do voleb do Poslanecké sněmovny zbývají tři měsíce, a tak do boje o voliče vytáhly nejen parlamentní strany. Pětiprocentní hranici nutnou k získání mandátu překonala podle posledních výzkumů veřejného mínění z mimoparlamentních stran jediná - Strana zelených (SZ). Volební program zelení představili za účasti novinářů 2. března v Akademické restauraci Masarykovy koleje v Praze 6. Vystoupilo zde všech čtrnáct krajských zástupců včetně předsedy strany, bývalého ministra životního prostředí, Martina Bursíka. Ten zahájil tiskovou konferenci uvedením hlavního motto strany "Kvalita života" a poté se střídali s kolegy v představování dalších bodů programu. Za jeden z hlavních cílů si SZ předsevzala uskutečnění tzv. daňové ekologické reformy. Daň z energií by měly být použity jako státní příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, což by zmenšilo odvody z hrubé mzdy. Dále si zakládá na podpoře vzdělání jakožto investice do budoucího vývoje České republiky. Heslem je "otevřené školství", které spočívá především ve zrušení přijímacích zkoušek na střední a vysoké školy, kladné změny by měli poznat učitelé na svých výplatních páskách. Finance na tyto plány by měly plynout i z omezení byrokratického aparátu. Zelení také chtějí, aby volební právo měli již mladí od 16 let. Z ryze "zelených" témat jsou pro omezení závislosti na ropě, kterou by měly postupně nahradit vodíkové články, zkapalněný zemní plyn či hybridní typy paliv. Důkazem, že tato paliva chtějí zelení užít i v praxi, bylo slavnostní odhalení dvou speciálně upravených automobilů, které jsou poháněny

řepkovým olejem. V jednom z vozů absolvuje cestu po Česku Martin Bursík, aby v krajských městech představoval program strany. Druhé auto bude v kampani k dispozici ostatním kandidátům strany. Pokud Zelení v červnových volbách uspějí, zasednou v Poslanecké sněmovně poprvé v historii ČR.

Premiér Paroubek v zemích Latinské Ameriky

Premiér Jiří Paroubek se 7. března vrátil ze čtyřdenní návštěvy Latinské Ameriky, jejímž cílem bylo utužit hospodářské vztahy s Českou republikou. Nejprve navštívil Brazílii, kde se setkal s prezidentem, a poté v Argentině podpořil výstavbu tepelné elektrárny společnosti Škoda Export. V hlavním městě Brazílie premiéra přivítal prezident Luiz Inacio Lula da Silva. Politici probírali obchodní styky mezi Českou republikou a Brazílií, které se podle da Silvy za poslední tři roky ztrojnásobily. Dalším tématem bylo členství Brazílie v Radě bezpečnosti OSN, o které usiluje spolu s Německem, Japonskem a Indií. Paroubek přijetí takzvané Skupiny čtyř do výkonného orgánu OSN podpořil a označil ho za přínos. Také se kladně vyjádřil k politice prezidenta da Silvy a zároveň i k celkovému obratu latinskoamerické politické scény doleva. Brazílii prohlásil za zemi "kávy, samby a ženské krásy," a nezapomněl podotknout, že by se s brazilským prezidentem rád setkal při finále o fotbalový světový pohár v Berlíně. V Argentině se Paroubek setkal s ministrem financí Juliem de Videm. Jednali o výstavbě tepelné elektrárny v Santa Cruz, provincii na jihu Argentiny. O tuto zakázku se uchází česká strojírenská společnost Škoda Export a její obchodní ředitel

Zdeněk Veselý řekl, že je smlouva téměř dokončená. Premiér také věnoval finanční dar 3 milionů korun nejsevernější provincii Misiones, kde žije přes 30 000 členů rodin českých emigrantů ze začátku 20. století. Částka bude použita na rekonstrukci českého kulturního střediska.

Tony Blair v Praze podpořil vládní ČSSD

V pátek 10. března přicestoval do Prahy britský premiér Tony Blair. Šéf britských labouristů se tu zastavil na zpáteční cestě ze Slovenska. V hlavním městě ČR se zúčastnil také srazu lídrů evropských socialistických stran. Se svým protějškem Jiřím Paroubkem nejprve debatoval v Kramářově vile o přípravě jarního summitu EU a nové energetické politice Unie. Poté se přesunuli do Obecního domu na pracovní oběd. Blair pak Paroubkovi předal dárek do předvolební kampaně: patrový autobus, známý z londýnských ulic. Za ČSSD byl přítomen ještě místopředseda strany a ministr financí Bohuslav Sobotka. Paroubek si od setkání s Blairem slibuje, že může před sněmovními volbami (2. a 3. června) ovlivnit voliče a propagovat ČSSD jako stranu, která je součástí evropského hnutí. Tony Blair se na návštěvě zdržel pouze několik hodin. Současný nejúspěšnější levicový politik v Evropě byl naposledy v Praze na summitu NATO v roce 2002, naopak Paroubka hostil v Downing Street vloni.

Ministr Svoboda chce zpřísnit kontrolu turistů z USA, Kanady a Austrálie

Ministr zahraničí Cyril Svoboda je pro větší dohled nad turisty příjezdícími z USA, Kanady a Austrálie. Tyto země uplatňují vůči České republice vízovou povinnost, ale jejich občané pro turistické návštěvy

Česka víza mít nemusejí. "Naši občané zažívají na letištích ve Spojených státech ponižující proceduru, kdy se jich úředník ptá na kde co. Tak já chci, abychom totéž zavedli u nás," řekl Svoboda v diskuzi Otázky Václava Moravce v České televizi. Američané, Kanadané a Australané nesmějí během návštěvy v Česku pracovat, mohou se zdržet pouze 90 dní a musí mít dostatek prostředků na pobyt a zdravotní pojištění. "Máme vážná podezření, že se ta pravidla masově porušují," dodal ministr. Každý návštěvník by proto měl při příjezdu a odjezdu na hranicích dostat do pasu razítko. Celníci by se jich také měli ptát, jestli mají pro pobyt dostatek peněz a zda tu nechtějí pracovat na černě. Kromě toho chce Svoboda vyvinout tlak na tyto země i přes EU. V případě neúspěchu by zvažoval i žalobu u Evropského soudního dvoru. "Jestli chce Česká republika zavést přísné kontroly na svých hranicích, tak je to samozřejmě její právo. Budeme to respektovat," citovaly lidovky.cz mluvčího velvyslanectví USA v Praze Jana Krce.

Úspěšné dny premiéra Paroubka v Poslanecké sněmovně

Premiéru Jiřímu Paroubkovi se podařilo prosadit téměř vše, oč opravdu stál. Na schůzi Poslanecké sněmovny se schvalovaly sociální zákony, zákon o nemocenské, o zvýšení příspěvků vlády za státní pojištěnce i třeba zákon o nájemném. Do kalendáře možná přibudou další tři významné dny a obce si budou muset vést kroniky. Některé zákony se přitom dotknou života lidí už velmi brzy. Od dubna se například zvyšuje porodné. Rodiče dětí, které se narodí příští měsíc, dostanou místo dosavadních 8750 korun 17500 ko-

run. Příspěvek se bude zvyšovat úměrně k počtu současně narozených dětí. Počínaje červencem stát také přispěje prvníáčkům na školní pomůcky. Rovnou tisícikorunu vyplatí pouze těm rodičům, kteří pobírají příspěvek na dítě.

Poslanci schválili i nový zákon o nemocenském pojištění. Vyplyvá z něj, že za prvních čtrnáct dnů nemoci nebude nemocenskou platit stát (jako dosud), ale zaměstnavatel. Poté by dávky začala hradit správa sociálního zabezpečení. Dobrou zprávou pro firmy je, že se jim sníží odvody z platů z nynějších 3,3 na 1,4 %. Zákon ale potěší i zaměstnance. V prvních třech dnech nemoci zvyšuje dávky z 25 na 30 %.

Nájemné v bytech s regulovanými činžemi se bude od ledna 2007 do roku 2010 zvyšovat v průměru o 14,2 % ročně. Poslanci přijali novelu zákona i s doporučením Senátu, který odmítl umožnit od roku 2011 regulovat nájemné i v bytech, kde už nyní činže regulovány nejsou. Výhrady k předloze mají nejen nájemníci, ale i majitelé domů. Podle nich totiž s výjimkou Prahy růst činží neumožní ani po skončení přechodného období krytí náklady na údržbu bytů. Stát ale počítá s příspěvkem pro ty, kterým celkové výdaje na bydlení přesáhnou 30% a v Praze 35% čistých příjmů. Pomoci má i tzv. doplatek na bydlení.

Do kalendáře státních svátků a významných dnů zřejmě přibudou další tři: 7. duben jako Den vzdělanosti, 10. červen, který by připomínal vyhlazení Lidic, a ještě 15. květen jako Den rodin. Sněmovna přehlasovala Senát a znovu schválila novelu zákona o státních svátcích, která tyto tři nové významné dny zavádí. Naopak senátní návrh na zavedení Velkého pátku jako státního svát-

ku neprošel.

Prošla i novela zákona o kronikách obcí, kterou do Poslanecké sněmovny vrátil Senát. Obce si podle ní musí vést kroniky, nově jim povoluje mít kroniku v elektronické podobě, ovšem kromě toho musí zachovat i tradiční ručně psané záznamy. Co se však stane, pokud obec psát do kroniky nebude, zákon neřeší.

Rozhodnutí o trestním zákoníku odložili poslanci na neurčito. Nelíbí se jim, že z něho vypadlo ustanovení o zneužití informací v obchodním styku (tunelování), které bylo odstraněno na návrh poslance Marka Bendy (ODS). Premiér Paroubek prohlásil, že si chce nechat zpracovat analýzu, zda a jak je možné kodex upravit.

Nejmenším možným počtem 101 hlasů přehlasovali poslanci prezidentské veto zákona o registrovaném partnerství osob stejného pohlaví.

Bývalá senátorka Jaroslava Moserová podlehla dlouhé nemoci

"Kdyby se pro mne čas zastavil zítra, nemohla bych si na život a na osud stěžovat. Bůh se ke mně zachoval štědře, dal mi řadu dovedností, jaké jsou člověku vskutku dány shůry a které nelze získat píli... Také mu vděčím za to, že jsem potkala svého muže, Milana Davida, a s ním získala i syna," napsala Jaroslava Moserová na svých stránkách

www.moserova.cz. V noci na pátek 24. března bývalá senátorka, lékařka, spisovatelka a překladatelka zemřela. Bylo jí 76 let. Hluboký zármutek nad její smrtí vyjádřili senátor Karel Schwarzenberg, prezident České lékařské komory Milan Kubek nebo například generální ředitel UNESCO Koichiro Matsuura. Ve zvláštním poselství vydaném v Paříži uvedl, že "velká rodina UNESCO a celé

mezinárodní společenství v ní ztrácení jednoho ze svých významných členů". Moserová totiž v letech 1999 až 2001 zastávala post prezidentky Generální konference UNESCO. Narodila se 17. ledna 1930 v Praze, střední školu absolvovala v USA a poté studovala v Praze na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Po pětileté praxi na chirurgii působila až do roku 1990 jako vědecká pracovnice v oboru popálenin. Mimo jiné ošetřovala Jana Palacha poté, co se zapálil na protest proti začínající normalizaci po srpnové okupaci. Po převratu vstoupila do politiky. Byla poslankyní a v letech 1991-93 velvyslankyní v Austrálii a na Novém Zélandu. Patřila mezi zakládající osobnosti Senátu. Funkci místopředsedkyně zastávala v letech 1996 až 1998 a v letech 1996 až 2004 byla senátorkou za ODA. Působila také ve funkci místopředsedkyně senátní komise pro krajany žijící v zahraničí. V roce 2003 kandidovala na funkci prezidentky České republiky. Vedle lékařské a politické kariéry se Moserová dokázala prosadit i jako scénaristka, ilustrátorka a hlavně překladatelka. Oblibu si získaly její překlady detektivek z dostihového prostředí Dicka Francise. Francis napsal exkluzivně pro MF Dnes osobní vzpomínku: "Jara Moserová zosobňovala povahu celého českého národa - odvahy, čestnosti a vytrvalosti. Během svého života toho tolik dosáhla a přitom si udržela neuvěřitelnou a odzbrojující skromnost. Bude mi moc chybět." S režisérem Jaromilem Jirešem spolupracovala Moserová na scénáři k jeho filmu Dvojrole. Napsala několik rozhlasových povídek či rozhlasovou hru Takový roztomilý chlapec. "Byla to velmi vzdělaná žena s širokým

světovým rozhledem a s obrovskými zkušenostmi. Snad právě proto, že byla docentkou medicíny, se u ní projevoval velmi lidský vztah ke všemu, co kolem ní procházelo, a myslím, že to projevila i ve funkci senátorky," řekl ČTK Karel Zelniček z nakladatelství Olympia, které vydávalo knihy Dicka Francise.

Vynález studentů ČVUT získal prestižní cenu

Katedra kybernetiky Českého vysokého učení technického získala ocenění European IST Prize za vyvinutí počítače ovládaného pohybem oka a hlavy. Systém zvaný I4Control (eye for control) byl zařazen mezi dvacet nejlepších návrhů z více než dvou set vynálezů z celé Evropy. Přístroj dlouhodobě vyvíjela skupina studentů, později doktorandů pod vedením vědeckých pracovníků. I4Control umožní tělesně postiženým lidem ovládat téměř jakýkoliv software na počítači. Miniaturní kamera umístěná na obroučce brýlí snímá pohyb oka, zaznamenané údaje vyhodnotí a přenáší do počítače. Takto může i zcela ochrnutý pacient pohybovat na monitoru kurzorem myši (podrobnosti na <http://cyber.felk.cvut.cz/i4c/systemhtml>). Katedra kybernetiky byla mezi dvacítkou oceněných jediným pracovištěm z nových zemí EU a zároveň jedinou institucí univerzitního charakteru. IST Prize byly předány 22. března na slavnostním ceremoniálu ve Vídni pod záštitou Evropské komise a rakouské vlády. Toto ocenění se uděluje každý rok za přínos ve vývoji informačních a komunikačních technologií. Další informace viz www.ist-prize.org.

Ze Slovenska

Tony Blair na první návštěvě Slovenska

Britský premiér Tony Blair přicestoval ve čtvrtek 9. března večer na oficiální návštěvu Slovenské republiky. Jednalo se o první návštěvu předsedy vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v historii samostatné Slovenské republiky. Blair přijel na pozvání slovenského premiéra Mikuláše Dzurindy, který navštívil Velkou Británii v roce 2003. Mikuláš Dzurinda přijal Tonyho Blaira večer ihned po příletu do Bratislavy. Jejich půlhodinové setkání se týkalo nadcházejícího březnového summitu EU. Na následné krátké tiskové konferenci premiéři potvrdili bezproblémové vztahy Slovenska a Velké Británie. Blair ocenil slovenské reformy i dynamicky se rozvíjející spolupráci mezi oběma státy. V pátek ráno se krátce sešel s prezidentem Ivanem Gašparovičem, který ho požádal o více investic směřujících na Slovensko (Británie je v zemi šestým největším investorem). Poté pokračoval společný program premiérů návštěvou Komenkého Univerzity v Bratislavě, kde diskutovali se studenty o budoucnosti Evropy a globalizaci. Před polednem ukončil Blair pobyt na Slovensku a odletěl do Prahy. Blair je jedním z nejvíce zaneprázdněných politiků a o jeho oficiální návštěvu Slovenska se tým diplomatů snažil několik roků. Podle slovenského deníku Sme splatil svou návštěvou Dzurindovi podporu, kterou od něho dlouhé roky dostával. Na posledním summitu slovenský premiér jako první podpořil britský návrh rozpočtu EU.

Dzurinda se s Bushem na vízech nedohodl

Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda se v pondělí 13. března sešel s americkým prezidentem Georgem Bushem. Jednalo se o jejich třetí setkání v Bílém domě. Dzurinda na hodinovém jednání s Bushem otevřel i otázku vízového režimu USA vůči Slovensku. Bush ujistil slovenského premiéra, že Spojené státy pracují na zlepšení vízové politiky, žádný konkrétní slib však nedal. Jako příklad pokroku v této otázce uvedl dohodu o prodloužení pracovních víz z dosavadního roku na tři. Slovenský premiér jednal také se šéfem zahraničního výboru Senátu Richardem Lugerem a na programu měl i návštěvu George Washington Medical Centre (GWU MC), Ronald Reagan Institute of Emergency Medicine (RRIEM) a setkání se zástupci sdružení Friends of Slovakia, komunity krajanů a diplomatického sboru.

Ekonomika

Kladnou obchodní bilanci táhnou automobilky a oživení německé ekonomiky

Zahraniční obchod skončil v lednu přebytkem 11,2 miliardy korun. Nejvíce se dařilo exportu strojů a dopravních prostředků, nejhůře dopadl obchod s minerálními palivy. Údaje 7. března zveřejnil Český statistický úřad. Oproti loňskému lednu sice přebytek obchodní bilance poklesl o 0,7 miliardy Kč, podle ekonomů jde přesto o skvělý výsledek. Nadějně je i tempo růstu vývozu a dovozu: export se zvýšil o 11,2%, import o 12,8%. Lepších výsledků dosáhli čeští vývozci v obchodě s členskými zeměmi EU, v němž vykázali přebytek 33,3 miliardy Kč. Naopak obchod mimo eurozónu skončil nega-

tivním saldem ve výši 22,1 miliardy. Na navýšení celkového objemu exportu se nejvýrazněji podílel vývoz silničních vozidel, výpočetní techniky a strojních zařízení k výrobě energie. Analytici připisují úspěch zahraničního obchodu rozšíření výroby v automobilovém průmyslu, a zejména nastartování německé ekonomiky, která je pro český export dlouhodobě největším odbytištěm. Například vloni se do Německa vyvezla třetina tuzemského zboží určeného zahraničním trhům. Optimisticky je podle odborníků i výhled do budoucna. Zatímco čísla za loňský rok, v němž se zahraniční obchod dostal do kladných hodnot vůbec poprvé v historii ČR, hovoří o přebytku obchodní bilance ve výši 40,4 miliardy, letos by se převis vývozu nad dovozem mohl pohybovat v rozmezí 60 až 90 miliard korun.

Český Telecom a Eurotel oznámily, že se spojí v jednu společnost

Česky Telecom a mobilní operátor Eurotel Praha oznámily 1.března svůj záměr spojit se v jeden telekomunikační subjekt, který ponese název Telefonica O2 Czech Republic. Představenstvo Českého Telecomu navrhne sloučení valné hromadě 27.dubna. Definitivně by ke spojení mělo dojít v polovině roku. Novou integrovanou společnost povede současný generální ředitel Českého Telecomu Jaime Smith. Ten také na tiskové konferenci poukázal na největší výhody předpokládané fúze s Eurotelem. Především má jít o zvýšené výnosy z akcí a úspory nákladů – hlavně díky odbourání dvojitého výpisu a zeštíhlení vnitřní administrativy. Generální ředitel Eurotelu Salvador Anglado v oficiálním prohlášení (www.eurotel.cz)

uvedl: "Kombinace fixní a mobilní telefonie nám umožní nabízet zákazníkům výjimečné služby, integrace otevírá prostor pro nové nápady, které pak můžeme společně přetvořit do nových produktů." Majitel Českého Telecomu, španělská Telefonica, která vloni koupila britskou telekomunikační společnost O2, by pak měla dodat potřebné zkušenosti a know-how.

Hrubý domácí produkt vzrostl v roce 2005 o 6 %, nejvíc v historii ČR

Jak vyplývá ze zprávy, kterou 9.března uveřejnil Český statistický úřad, vzrostl hrubý domácí produkt v posledním čtvrtletí loňského roku o 6,9 % a v roce 2005 o 6 %. Svým šestiprocentním přírůstkem, který v přepočtu činí sto miliard korun, se Česká republika dostala mezi státy s nejrychleji rostoucími ekonomikami v Evropě. Průměr Evropské unie za loňský rok je přitom zhruba čtvrtinový. Podobný nárůst jako Česko momentálně zažívá jen sousední Slovensko. Oproti České republice mělo však za rok 2005 vyšší míru inflace, stejně jako celá EU. Podobně pozitivní jsou pro ČR i data týkající se míry nezaměstnanosti. Ta klesla za rok 2005 pod 8%, zatímco průměr EU se podle Evropského statistického úřadu pohybuje okolo 8,5 %.

Škoda Auto představila po pěti letech nový model

Na ženevském autosalonu byl 28.února při světové premiéře představen nový model Škoda Roomster. Nový typ se výrazně odlišuje od dosud vyráběných automobilů Fabia, Octavia a Superb. Jde především o větší prostorost, kterou Roomster nabízí. Do prodeje by se měl dostat koncem června. Cena v základní výbavě bude 339 tisíc korun.

Kurzovní listek ČNB

4. 4. 2006 (střed)

EUR, 1	28.515
Kanada, 1	19.965
Slovensko, 100	76.005
USA, 1	23.339

Kultura

Návrat Dagmar Havlové na jeviště označují média za událost sezóny

Po devítileté herecké pauze se na divadelní prkna vrátila Dagmar Havlová-Veškrnová, bývalá první dáma České republiky. Premiéra Chvilé pravdy, hry amerického autora Israela Horovitze, se konala 17.března v Divadle na Vinohradech. Dlouho očekávaný návrat na jeviště se setkal s kladným ohlasem kritiků a nadšeným potleskem publika. Havlové v roli Kathleen, hospodyně v domácnosti zatrpklého profesora Brackishe, sekunduje Petr Kostka. Kulturní událost roku, jak premiéru pokřtila česká média, sledovalo rozmanité publikum. Kromě manžela a dcery tleskal Havlové i autor Israel Horovitz, se kterým si před nastudováním hry dopisovala. Horovitz byl inscenací nadšen a novinářům po premiéře řekl: "Výkony Dagmar Havlové i Petra Kostky jsou pozoruhodné. Jestli takto hraje každý český herec, pak jste na tom dobře." "Je to text o hledání pravdy, odpovědnosti člověka k člověku a jejím nalezení," řekla o hře Havlová, která si ji pro svůj comeback sama vybrala. Herečka před devíti lety uměleckou kariéru pověsila na hřebík, aby se po boku manžela, bývalého prezidenta Václava Havla, věnovala roli první dámy. Tehdy se loučila rolí královny Kristiny ve stejnojmenném Strindbergově dramatu. Zúčastnila se sice ještě benefičních vystoupení ve prospěch postižených záplavami roku

1997, ale pak se odmíkla. Zprávy o zdravotních problémech se štítnou žlázou stavěly nad její divadelní návrat otazník. Havlová se ale na jevišti nešetřila a předvedla herecky těžkou roli, kterou si vysloužila dobré kritiky.

Sport

Halové MS: Medaile pouze pro vícebojaře Šebrleho

Na halovém mistrovství světa v lehké atletice v Moskvě získal pro české barvy jediný cenný kov Roman Šebrle. Ač oslaben nemocí, dosáhl o víkend 11.-12.března ve víceboji na bronzovou medaili. Ostatní reprezentanti skončili v poli poražených. Atletickou reprezentaci oslabil četná zranění mnoha závodníků.

Janda jako první český skokan vyhrál Světový pohár

Jakub Janda se stal vítězem Světového poháru, když 18.března dolétl v předposledním závodě v Plánici na 29.místo. Jeho největší konkurent Janne Ahonen, který SP vyhrál v minulých dvou letech, nedokázal obsadit potřebné druhé místo, a ztratil tak i teoretickou naději na celkové vítězství. Janda je vůbec prvním Čechem v historii, který dokázal SP v olympijské disciplíně vyhrát, a překonal tím předchozí druhá místa skokanů Pavla Ploce (1988) a Jaroslava Sakaly (1993). Základy k celkovému vítězství položil Janda hlavně v první polovině sezóny, kdy vyhrál pět závodů a společně s Finem Ahonenem triumfoval na prestižním Turné čtyř můstků. Sedmadvacetiletý závodník byl celkem desetkrát na medailových pozicích, ale pouze jednou po nepovedeném vystoupení na olympijských hrách. Stejně se po olympiádě nedařilo průběžně druhému Ahonenovi, a Janda tak svůj náskok bezpečně uhlíjí.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papež navštívil Rádio Vatikán

Benedikt XVI. navštívil vedení Vatikánského rozhlasu, který tento rok slaví 75. výročí svého vysílání. Stanice byla otevřena v roce 1931 za pontifikátu Pia XI. Benedikta XVI. přivítali tři ředitelé vatikánského rozhlasu. Papež během návštěvy požel pamětní desku s nápisem "kardinál Karol Wojtyła", která je umístěna ve studiu č.3, kde minulý papež, ještě jako kardinál, nahrával rozhovory.

"Dnes může hlas vatikánského rozhlasu zasáhnout každou část světa, mnoho lidí," uvedl Benedikt XVI. "Pociťuji, že to je význam sdělovacího prostředku jako je tato stanice: pomoci budovat velkou rodinu, která nezná hranic a ve které při mnoha jazycích a kulturách jsou všichni bratry a sestrami a tak představují sílu za mír. Rád bych, aby mně každý naslouchal a pocítil, že jsou opravdu zapojeni do velkého dialogu pravdy. Ve světě sdělovacích prostředků neexistuje, jak víme, žádný nedostatek protikladných hlasů. Proto je čím dále důležitější, aby tento hlas existoval, který opravdu si přeje umístit se do služby pravdě a Krista a tím se postavit do služeb míru a usmíření ve světě".

Svatý otec přečetl své poselství určené všem zaměstnancům rádia, kterých je celkově asi 400. Zmínil počátky vysílání Radia Vatikán, spojené s vědeckými objevy Guglielma Marconiho a s pastorační naléhavostí, kterou pociťoval Pius XI., když 12. února 1931 vysílání zahájil. Ocenil přínos, který rozhlasová stanice Svatého stolce plnila během 2. světové války a také v období studené války, když vysílání ve východoevropských jazycích pomáhalo národům trpícím pod nadvládou komunistického režimu. Stejně velkou důležitost pak mělo Vatikánské rádio také při šíření učení 2. vatikánského koncilu. Papež také ocenil technologický vývoj, kterým Radio během své historie prošlo až do současného šíření programů také prostřednictvím satelitu a internetu prakticky do celého světa.

Papež uvedl, že Vatikánský rozhlas je dnes společenstvím hovořících ve více jak 40 jazycích a schopné udržovat dialog s různými kulturami a náboženstvími. Na závěr promluvy pak papež popřál všem pracovníkům rozhlasu, aby pokračovali ve svém misijním úsilí a nezapomínali, že k jeho naplnění je třeba nejen profesionální a technické zdatnosti, ale i duch modlitby a přilnutí k učení církve. Na závěr pak udělil všem své apoštolské požehnání, které je určeno zároveň i všem posluchačům Radia Vatikán.

Na Jana Pavla II. vzpomínali věřící po celém světě

Papež Benedikt XVI. přednesl v neděli večer z okna své rezidence k poutníkům shromážděným na Svatopetrském náměstí modlitbu za svého zesnulého předchůdce Jana Pavla II. První slova modlitby zazněla ve 21:37 SEČ, tedy přesně ve chvíli, kdy Jan Pavel II. před rokem zemřel. Na Svatopetrském náměstí se shromáždilo s hořícími svícemi asi 80.000 poutníků.

Benedikt XVI. řekl, že vzpomínka na "milovaného Jana Pavla II. je stále živá. Je stále přítomen v našich myslích a srdcích a stále nám sděluje svoji lásku k Bohu a k člověku a stále pro-

bouzí v každém, a zvláště v mladých lidech, zápal pro dobro a odvahu následovat Ježíše a jeho učení," řekl Benedikt XVI.

V poselství, které bylo přenášeno videospojením mimo jiné do polského Krakova, nynější papež připomněl tělesné utrpení svého předchůdce, které bylo viditelné v posledních týdnech jeho života. Před modlitbou předčítali mladí lidé z různých koutů světa nahlas výňatky ze spisů a básní Jana Pavla II. a zpívali písně. Do Říma přijely desetitisíce lidí, kteří se chtěli u hrobu poklonit památce zesnulého papeže. V poslední době kolem hrobky prošlo denně kolem 20.000 osob a během uplynulého roku jich byly čtyři miliony.

Na papeže vzpomínalo také Polsko. Slavnostní mše se konala kupříkladu ve Wadowicích, nevelkém městečku v podhůří polských Beskyd, kde se Karol Wojtyła 18. května 1920 narodil. Několik tisíc věřících se shromáždilo rovněž pod takzvaným papežským oknem budovy krakovské metropolitní kurie. Právě z něj papež promlouval při svých cestách do vlasti. Pod nejslavnějším oknem v Polsku tak věřící zpívali papežovy oblíbené písně a modlili se. Hlavně za rychlé blahorečení Jana Pavla II. Podle člena tribunálu, který shromažďoval důkazy pro blahorečení zesnulého papeže, kněze Slawomira Odera, by tento proces mohl skončit už za čtyři roky.

Ve 21.37 hodin se v Polsku na okamžik zastavil život. Byly slyšet sirény a v katedrále krakovského hradu Wawel se rozezněl zvon Zygmunt. Tento zvon má pro Poláky symbolický význam a ozývá se jen ve výjimečných chvílích.

Úmrtí Jana Pavla II. si připomněly statisíce věřících po celém světě, kromě Vatikánu a rodného Polska přímluvné modlitby za zemřelého papeže zazněly při mších i v katolických kostelích v České republice, ve Španělsku, Francii a v dalších nejen evropských zemích.

Podle zpráv ČBK

Memorandum za nápravu vztahu státu a církvi v České republice

Memorandum vydala Moravskoslezská křesťanská akademie, Společnost pro dialog církve a státu za podpory Konfederace politických vězňů a Matice cyrilometodějské a pod záštitou arcibiskupa Karla Otčenáška. Memorandum již podepsalo téměř 90 krajanů z okruhu české Misie v Chicagu podpisové listy byly odeslány do Olomouce.

Přinášíme plné znění memoranda:

My, občané České republiky z křesťanských a občanských iniciativ se obracíme na Vás, ústavní činitele, tímto Memorandem, abychom vyjádřili nespokojenost s dosavadním stavem nápravy poměrů státu a církvi v České republice a projevíli naléhavý zájem na úpravě vztahů státu a církvi formou přátelské spolupráce.

Připomínáme, že komunistickým převratem byl nastolen represivní a nepřátelský poměr státu k církvi. Důsledky zkusily miliony věřících diskriminací, vězněním a mnozí ztrátou života, zejména z řad katolické církve. Po pádu totalitního režimu demokratický stát zjednal zásadní nápravu. Církve tak mohly začít svobodně a v celém rozsahu vyvíjet svoji činnost v pastorační, školské a charitativní oblasti.

Služba církvi je poskytována nejen věřícím, ale všem lidem nacházejících se v nejrůznějších podmínkách a obtížích života. Pozitivně je přijímána služba v armádě a vězeňství. Církev svou činností ve školství a v péči o mládež přispívají k duchovnímu a mravnímu rozvoji mladé generace. Významné je poslání církvi pro charitativní a sociální službu lásky všem lidem v zachování lidského života a jeho důstojnosti. Církev se svou kulturně-uměleckou činností a péčí o památky podílí na zachování kulturního dědictví a v mediální oblasti přispívají ke kultivaci společnosti. Plnému rozvoji činnosti církvi ve službě společnosti a harmonické spolupráci však brání skutečnost, že nedošlo k úplné nápravě vztahů státu a církvi. Vyjadřujeme nespokojenost nad tím, že byla přijata novela zákona o církvích omezující jejich ústavní práva. Nesouhlasíme s tím, že doposud nebyla provedena majetková náprava a ratifikace smlouvy České republiky se Svatým stolicem.

Máme zájem, aby byly napraveny poměry mezi státem a církvemi dialogem, partnerským jednáním a smluvními úpravami. Náprava vztahu státu a církvi v České republice může být uskutečněna na základě tří zásadních podmínek:

I. Provedení nové úpravy zákona o svobodě náboženského vyznání a o církvích a náboženských společnostech, která bude poskytovat plnou svobodu a nezávislost v celém rozsahu jejich působení v souladu s mezinárodními a ústavními právy dle zásady ochrany práv a svobod náboženského vyznání.

II. Provedení majetkového vyrovnání mezi státem a církvemi v souladu se zásadou nezávislosti, na základě kterého si každá církev bude moci vytvořit svůj vlastní ekonomický model. Majetková náprava státu vůči církvím je projevem spravedlnosti a podpory jejich veřejně prospěšných činností.

III. Provedení ratifikace smlouvy mezi Českou republikou a Svatým stolicem a smluvní úpravy s ostatními církvemi. Smluvní úpravou se vyjadřuje přátelský poměr k 2 750 000 občanů katolického vyznání a ochota státu ke spolupráci s církvemi v oblastech společného zájmu k prospěchu celé občanské společnosti.

Naplnění těchto podmínek je základem k uskutečňování úpravy vztahů státu a církvi formou přátelské a harmonické spolupráce odpovídající standardu demokratických států. Naše občanská a církevní angažovanost v školské, charitativní a kulturní službě společnosti vychází z naší víry a příslušnosti k církvi. Křesťanská a občanská zodpovědnost nás vede k tomu, abychom nemlčeli, vyjádřili svůj hlas a dali svou důvěru těm, kteří respektují a naplňují naše zájmy, které vám tímto Memorandem připomínáme.

Přejeme všem občanům bez rozdílu vyznání a přesvědčení svobodu k rozvíjení toho, co potřebují a na co mají právo. Přáli bychom si toleranci ze strany občanů a respekt ze strany ústavních činitelů k rozvíjení toho, co potřebujeme a na co máme právo k naplňování svého vyznání.

Přejeme všem ústavním činitelům v působení na tak odpovědných místech zdar v úsilí o přátelský a kooperativní poměr státu k církvím a pokojné spoluzítí všech občanů v našem státě. V tomto smyslu, jak nás učí naše víra, Vám vyprošujeme pokoj a dobro od Boha, Otce všech lidí.

Svůj podpis s plným jménem a adresou můžete zaslat na adresu:

„MEMORANDUM“, MATICE CYRILOMETODĚJSKÁ

DOLNÍ NÁM. 24, CZ - 771 11 OLOMOUČ, CZECH REPUBLIC - EUROPE

Setkání českých misionářů v Kalifornii

Od 5. do 10. března se ve slunné Kalifornii na jihu USA uskutečnilo setkání českých kněží, kteří slouží krajanům v různých zemích světa, s Otcem biskupem Mons. ThDr. Petrem Esterkou, který je pověřen Českou biskupskou konferencí pastorační péčí o naše krajany žijící za hranicemi vlasti po celém světě. Týdenní konference se na pozvání biskupa Esterky zúčastnili v místě jeho sídla Orange - Los Angeles kněží z USA, Kanady i z Evropy. Otec biskup spolu se svým kaplanem Fr. Norbertem Nawrathem se starají o duchovní správu krajanů v Los Angeles, v San Franciscu a v San Diegu a v USA ještě působí kněží vyslaní ČBK Fr. Antonín Kocurek v New Yorku a Fr. Dušan Hladík v Chicagu. Z Kanady přijeli dva kněží Fr. Libor Švorčík, který působí v Torontu a Fr. Pavel Norbert Rouš, OPraem., který převzal žezlo po Fr. Šachovi v Burlingtonu. Oba dva úzce spolupracují a střídavě zajíždějí též jednou měsíčně do Montrealu a Ottawy a též v sezóně na tábor Hostýn a také několikrát do roka na západ Kanady do Calgary, Edmontonu, Vancouveru a Winnipegu. Do Ameriky se na setkání kněží vypravili letos také Fr. Bohuslav Švehla z Německa, který se stará o duchovní správu v Mnichově a zajíždí též do Frankfurtu a Stuttgartu a Fr. Antonín Špaček, SDB ze Švýcarska, který sídlí v Zürichu.

V průběhu konference jednotliví účastníci přednesli zprávy o činnosti svých misíí a společně s Otcem biskupem probírali jednotlivé aspekty pastorační práce a sdělovali si své zkušenosti. Každý den se začínalo společnou mší svatou za předsednictví Otce biskupa, který vždy v homilii vyložil Boží slovo a doplnil je konkrétními příklady ze své bohaté praxe. V průběhu dne se kněží modlili společně též liturgii hodin. Zástupci jednotlivých misíí také představili kolegům své farní věstníky a Fr. Norbert z Kanady přivezl i počítač s bohatou fotogalerií zobrazující činnost jejich misíí. Hostitelé - Otec biskup a Fr. Nawrath se vzorně starali o účastníky setkání, nechyběla česká kuchyně i výborné kalifornské víno a čerstvé natrhané pomeranče. Přístřeší pro celou akci poskytly ve svém rekreačním domě přímo na břehu moře sestry sv. Josefa. Z terasy domu byl nádherný pohled na Tichý oceán a stačilo přeběhnout pár metrů pláže a byli jsme u vody. Přes poměrně chladné a větrné počasí s občasnými přeháňkami se našli i odvážlivci, kteří se v moři denně koupali. Mimořádným společenským zážitkem pro všechny bylo setkání s krajanami žijícími v Los Angeles při výborné večeři po níž se dlouho do noci zpívaly národní písně za kytarového doprovodu Fr. Švehly a Fr. Kocurka. Pro zúčastněné kněze byla konference s biskupem Esterkou velkým přínosem a povzbuzením v jejich činnosti a sdělené zkušenosti námětem pro další apoštolát. Všichni se shodli na tom, že české misie ve světě jsou stále živé a krajané o bohoslužby a další duchovní a kulturní aktivity v české řeči mají neustále zájem. Samozřejmě, že ve světě působí daleko více českých kněží, než jen ti, kteří se zúčastnili této konference. Biskup Esterka je s nimi ve spojení, a stále také hledá další, kteří by mohli v misijní práci pokračovat a dále ji rozvíjet.

Fr. Dušan Hladík

Jeho Eminence Francis kardinál George, arcibiskup Chicaga navštívil Českou misii

Kardinál Francis George při promluvě v kapli.

Na pozvání Otce Dušana Hladíka a Misijní rady zavítal 1. dubna 2006 dopoledne do nově opraveného domu České misie v Ciceru chicagský arcibiskup a kardinál Francis George. Otce kardinála uvítal v kapli misijního domu sekretář České misie Karel Chrobák těmito slovy: „Haec dies quam fecit Dominus, exultemus et laetemur in ea.“ – Toto je den, který učinil Pán, jásejme a radujme se z něho. Otec kardinál na uvítací proslov odpověděl, že tuto antifonu bude opakovat v liturgii po celou dobu velikonoční a vždy mu bude připomínat jeho návštěvu u nás. Řekl, že se máme z čeho radovat, protože vidí, jaký kus nádherné práce jsme vykonal pod vedením Otce Dušana Hladíka od jeho první návštěvy před dvěma roky.

Otec kardinál se seznamuje s výrobou měsíčníku Hlasy národa, který rozesíláme po celých Spojených státech a také do Kanady a Evropy.

Po krátké modlitbě udělil Otec kardinál všem přítomným své požehnání a prohlédl si opravenou kapli i ostatní části domu. V kapli ho zaujala socha Pražského Jezulátka a Panny Marie Svatohorské, známé jako „Černá Madona“ a čtyři velké obrazy českých patronů na boční stěně: Sv. Cyrila a Metoděje, sv. Václava, sv. Vojtěcha a sv. Norberta, které namalovala naše česká umělkyně sl. Alena Pokorná. Bylo připomenuto, že sv. Vojtěch je znám v cizině pod jménem Adalbert, které přijal při birmování, a tělo sv. Norberta, zakladatele premonstrátů, je pochováno v klášterním chrámu na Strahově v Praze. Obnovená kaple misijního domu bude zasvěcena Českým patronům a jejich další obrazy budou v galerii ještě doplněny. Na kůru též ještě scházejí varhany, na jejichž rekonstrukci se začalo pracovat. Po prohlídce malé jídelny a kuchyně se Otec kardinál zastavil v kanceláři Otce Dušana, kde se rediguje a vydává měsíčník Hlasy národa.

Otec kardinál při přátelském posazení s krajany v klubu misijního domu

Na závěr návštěvy se Otec kardinál odebral do klubovny v suterénu, kde bylo na stolech pro všechny účastníky setkání připraveno ženami z České misie, pod vedením paní Libuše Bučkové, bohaté občerstvení. Zvláště výborné domácí české cukroví chutnalo znamenitě. Otec kardinál zde pak strávil více než hodinu v živé rozmluvě s představiteli České misie i jednotlivými věřícími. Bylo pozoruhodné, že nabídl Otcí Dušanovi, že by mohl hostovat jako přednášející profesor v arcibiskupském semináři v Mundelein. Nakonec se Otec kardinál osobně rozloučil a nechal se s osazenstvem jednotlivých stolů vyfotografovat. Návštěva Otce kardinála zanechala ve všech hřejivý pocit, že naše Česká misie našla v otcovském srdci Jeho Eminence kardinála George, arcibiskupa jedné z největších diecézí světa, své místo!

Text Karel Chrobák, foto Rudolf Hinke

Poděkování

Moji Drazí,

Srdečný pozdrav a milou vzpomínku. Rád bych Vám všem poděkoval za velkolepou oslavu mé osmdesátky. Jsem vděčný Mařence Vanagasové za vzletnou gratulaci a za přání dalších let na vinici Páně. Třeba se mi podaří dosáhnout zdatného Orla Cyrila Příkazského. Cvičím tři půlhodinky týdně a náš rehabilitační trenér mně panečku prohání, chce na mně na 30 push ups a musím i boxovat, Pán Bůh s náma a všecko zlé pryč. Tu slavnostní mši svatou jsem obětoval za naše české farní společenství, aby se uplatňovalo co bylo napsáno na Svatoprostkové koleji a opatství: „Bohu, církvi, národu.“

Zpozořoval jsem, že Marta Slivová se začíná slibně uplatňovat u varhan, a tatík zaskočí i jako kantor, když je potřeba. A taky jsem od nich obdržel flašku vína, a víte, že i Písmo Sváté víno opěvuje: „vinum laetificat cor hominis“ - víno obveseluje srdce člověka! A tak se může a má ve slušnosti a rozvážnosti podávat. No a když jsme se pak sešli už v pěkně vybavené klubovně, čekal jsem jen tak ve stoje přípitek a něco na zakousnutí, a Vy jste, draží lidi, připravili skutečné hody, po zpěvu gratulace a zapění modlitby se stůl zaplnil dary a tak je musel Otec Dušan přenášet, aby bylo místo na talíře. Moc jsem si pochutnal na tlačence a na jazyku, a pak mi Liba přinesla i druhou porci a to se mi asi jazyk rozvázal, že jsem mohl mluvit o návštěvě v Lurdech, o Mariině poselství, jak si Pán vybírá Bernardettu, křehké nemocné a negramotné stvoření pro svá poselství. Pak jsem se zmínil o mamince, o její službě na kůru, kolik lidí ona svým zpěvem doprovodila v Brtnici na hřbitov. A příkládám jednu humornou historku, jako malý kluk šli jsme s maminkou z kostela a můj nos potřeboval obsluhu, tak zatahám maminku za sukni: Maminko, Maminko, nos! Ta mně resolutně přitáhla k sobě: Pojď sem, ty utřinosi, ale ona také neměla kapesník, a tak si zvedla sukni a do spodničky mi utřela nos. - Když jsem tuto příhodu před léty vypravoval v české útulně, tak to mně ženské poučily, že dnes by to asi nešlo, předně, že už dneska ženské po většině nenosí spodničky, a když je mají tak je to nylon a ten by ten sopel nebral. Tak teď mám větší zásobu kapesníků.

A teď k darům. Otec Dušan mi věnoval misál s nápěvy a tak budu moci opěvovat Pána v písních a žalmech. Pak jsem tam našel umělecky propracovaný růženec, možná si jej nechám dát do rakve. Josefu Pavelčíkovi děkuji za štědrý dar, a na ostatní se obracím i ve vzpomínkách. Po léta jsem rozvážel v sobotu naše pátery na fary a tak jsem se cestou stavoval u našich rodin. Velmi často jsem se stávil u Bole-slavů, tam jsem byl pečený vařený, jindy zase u Paucnera, tam jsem dostával české písničky a videa, a tehda tam pracovala Adélka Vacková, snad víte, že ta byla příbuzná našeho najvlastenečtějšího opata Prokopa Neužila, ten byl stoupencem češství v opatství, ale měl také zásluhu na tradování první republiky. Někdy jsem se také zastavoval v pekárně u Minaříků a odnášel si darem náš dobrý český chléb.

A teď víc k současnosti. Karel Švec je asi o deset dní starší než já. A tak by se mu měla dát přednost. Sice na duchovním

poli ho sem tam jako kněz předčím, ale na poli bliženské lásky, klobouk domů, kdo se může jemu rovnat! Nabízí svůj čas, svoje prostředky a někdy i svůj barák. Co jste učinili i pro nejmenšího z mých bratrů, bude zapsáno v knize života. - Čtu jméno Novotná a děti. Když je maminka brávala s sebou do Lisle, tak jsem si s nimi hrával. Boženka Tomečková s manželem mi někdy zanechává stránku vtipů z kraje, někdy mi nad některým, zůstává rozum stát. Teď jeden kratičký pro ni, ani nevím kde jsem jej sebral: „Tak co, Toníku, otázky při zkoušce byly těžké? - Tatínku, otázky ne, ale odpovědi!“ A teď k Emilce Sovové, když jsem viděl tu rozmanitost cukroví a dortů, tak jsem jist, že ona v tom měla prsty! Roger Dvořák zaskakuje také při varhanách, když potřeba káže. A Jan Čerf, co se ale píše po anglicku, mně podaroval krabici šnuptychlů, čili kapesníků pro můj nosánek. A ještě se zmíním o dvou Orlich, u Šulců jsem o sobotách ráno učil děti na píano a probírali jsme katechismus. A chci si vzpomenout také na Pavla Svačinu, ten vždy pečoval o to, aby u Mariánského sloupu byly květiny.

Otec Dušan mi vložil do košíku bohatou výslužku, bylo tam velikánské kolo cukrovinek, to jsem nechal v neděli po snídani ve společenské místnosti na stolku a k poledním už všechno zmizelo. No, dobré věci, nikdy dlouho nevydrží. V ledničce jsem si nechal ten výborný bramborový salát, a jedl ho v neděli k snídani a tu tlačenu jsem si rozdělil na kolik dní. Pak asi od Gajdů je ten Kastelanski trojniak. Dupal jsem nad tím, jak se to jako otevírá, vršek všechnen zapečetěný, tak jsem do toho vrtal nožkem a ejhle pečeť praskla a pak už jsem si věděl rady. A od Tebe, Markétko držím tu bonboniéru u sebe. No to by tak bylo všecko, ale, herdek, počkej, nesmím zapomenout na Vedralovy. U těch jsem také býval pečený vařený. A když si Otec Dušan dovolil bejt nemocnej, tak se Vedralovi, zvláště Alice o něj pečlivě starali, a Eda s Dálavou také zpestřuje Krajanský život. A ještě naposled největší dík Otcí Dušanovi. Ten se o vše nejvíc zasloužil. Vroucí dík a co se po staru nejvíc právalo chudému tátovi? No přece požehnání na dětech! Tak v jeho případě, ať mu Pán Bůh žehná na duchovních dětech.

Vděčně

Fr. Odilo Crkva, O.S.B.

ČESKÉ BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

V kostele Panny Marie Svatohorské v Cicero
2412 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804

KVĚTNÁ NEDĚLE

Sobota 8.dubna 2006 - 6.30 hod. večer

Památka slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma
Svěcení ratolestí, zpívané Pašije - Umučení našeho Pána
Ježíše Krista podle Marka - Slavnostní mše svatá

Neděle 9.dubna 2006 - 10.30 hod. dopoledne

Mše svatá s Pašijemi podle Marka - v kapli Misijního domu
2340 S. 61st Ave, Cicero, IL 60804

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 13.dubna 2006 - 9.00 hod. večer

Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně
Umývání nohou vybraným mužům, po mši svatě společná
adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu

Pátek 14.dubna 2006 - 9.00 hod. večer

Památka umučení Páně - Zpívané Pašije podle Jana
Uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání

Sobota 15.dubna 2006 - 11.00 hod. večer

Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce, bohoslužba slova
- četba z Písma svatého Starého a Nového zákona, svěcení
křestní vody a obnova křestních slibů, mše svatá zakončená
slavnostním požehnáním, chvalozpěv Vesel se nebes
Královno, svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční - Neděle 16.dubna 2006

10.30 hod. dopoledne

Slavná mše svatá v kapli Misijního domu.
Svěcení velikonočních pokrmů.

* * *

Každý den před obřady je možno si vykonat svatou zpověď.

Bližší informace podá: Fr. Dušan Hladík

Telefon (708) 656 - 7472 Mobil (708) 533 - 1050

Česká Misie v Chicagu
zve všechny zájemce na

ŽIVOTNÍ POUŤ DO SVATÉ ZEMĚ,

Která se uskuteční v novém termínu

1. až 17. října 2006

Ve Svaté zemi navštívíme Jeruzalém, Betlém, Nazaret,
Jericho, horu Tábor, Kánu Galilejskou, Betánii, horu
Karmel a řadu dalších biblických míst spojených
s životem Ježíše Krista. Uskutečníme plavbu po
Genezaretském jezeře, obnovu křestních slibů u řeky
Jordánu, vykoupeme se v Mrtvém moři, zastavíme se i u
Rudého moře a navštívíme horu Sinaj v Egyptě, kde
dostal Mojžíš Desatero Božích přikázání. Na závěr
navštívíme skalní město Petru v Jordánsku.

Předběžná cena pouti z Prahy do Izraele je asi \$ 1000,-

Zajistíme též leteckou dopravu z Chicaga do Prahy
a zpět. Před cestou do Izraele bude čtyřdenní
pobyt v Praze s výlety do okolí.

**Předběžná cena za cestu z Chicaga do Prahy a zpět
a pobyt v Praze je asi \$ 1200,-**

Skutečné ceny se budou odvíjet podle počtu účastníků
zájezdu, proto se přihlašte co nejdříve.

Bližší informace podá a přihlášky přijímá:

Fr. Dušan Hladík, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

Telefon: 708 - 656 7472 nebo 708 - 533 1050

The Moravian Cultural Society Presents **A CONCERT OF TRADITIONAL CZECH AND MORAVIAN FOLK SONGS**

Featuring

Jindra Kotek with Alena Rapacova

**DIRECT FROM THE CZECH REPUBLIC
IN THEIR FIRST U.S. APPEARANCE**

Sunday Afternoon April 30, 2006

**The Hinsdale Community House
415 W 8th Street (8th and Madison Streets)
Hinsdale, IL**

Doors Open at 2:00 pm.

Concert begins at 3:00 pm

Donation: \$15

For Information call Jean Mensik
at 630-493-0067

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

srdečně zve své členy a přátele
na kulturní a hudební večer
v úterý 11.dubna 2006 v 7.00 hodin večer
v klubovní místnosti domu České Misie
2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

V pokračování oslavy 250. výročí narození
Wolfganga Amadea Mozarta bude vzpomenu
umělecké dílo Mozartova genia
a uvedeno hudební video

„MOZART EN ROUTE“

s vybranými ukázkami jeho skladeb včetně hudby
z opery Don Giovanni, která měla premiéru
v Praze v roce 1787.

Slovní doprovod připravila paní Eva Folke,
členka výboru SVU.

Těšíme se, že se zúčastníte v hojném počtu
tohoto kulturního večera

Dobrovolný dar \$ 3.00

Pořádající výbor SVU

Radostné Velikonoce přeje

CZECH VOICE OF CLEVELAND

WERE 1300-AM

Sundays: 1.00 - 2.00 p.m. Host: Frank Moravcik

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.00 - 5.00 p.m. Host: Joe Kocab

ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU, D.C.

V neděli 30.dubna 2006 v poledne
budeme mít v naší národní kapli českou mši svatou
slouženou dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

*Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu
zúčastnili této mše svaté
konané v naší České duchovní tradici.*

Za výbor České národní kaple všechny upřímně zvou
Col.Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-5318
Dr.George J. Švejda, Ph.D. - Tel. (301) 421-9417

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer
Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

GEORGE PODZAMSKY, M.D.

Internal Medicine
2125 S. Maple Ave.
Berwyn, IL 60402
Telephone: (708) 749-4141

Nevzhledné skvrny stárnoucí kůže, bradavice a
výrůstky lze odstranit s minimální bolestí a
za dostupnou cenu hrazenou pojišťkami.

Zdravotní sestra s dlouholetou praxí nabízí
KOMPLETNÍ SLUŽBU A PÉČI
o starší osobu či manžele u ní v domě.

Nurse 15 years experience, reference excellent
CAN TAKE CARE OF THE ADULT
in her home seeking continuous nursing care.
Telefon: (708) 562-8571

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilosti
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

ČESKÁ SÍŇ KARLÍN

Wednesday dances 2006

Dancing from 7:30 PM - 10:30 PM

Karlin Hall and Club

5304 Fleet Ave

Cleveland, OH

For details and updates call:

216 - 883 - 4760

Czech Kitchen call:

216 - 581 - 4362

The First Annual "Whitey" Priebe Polka Party will be held on Saturday May 6, 2006 at the Czech Karlin Hall, 5304 Fleet Ave., Cleveland, Ohio. Music will be provided by The Northcoast Mix from 7:00 to 11:00 p.m. (Doors open at 6:30 p.m.) Tickets are \$10.00 per person including a complimentary beverage.

Ticket info and details may be had by contacting Sharon Priebe 1-216-883-7834 or Michelle Bolin 1-216-253-2101.

MidAmerica Bank Community Banking™

Pomozte získávat peníze pro Českou Misii.
Nic Vás to nebude stát.

MidAmerica Bank

Nabízí České Misii dotace za Vaše finanční operace.
Stačí nahlásit naše číslo **TIN # 6089**

Když si otevřete u **MidAmerica Bank** konto, vyplati nám za to banka prémii:

- Checking = \$25
- Money Market Account = \$15
- Savings Account = \$10
- CD with a term of 12 months or greater = \$10

Navíc **MidAmerica Bank** vyplati České Misii bonus: 2% hodnoty Vašich ročních úroků z Vašich vkladů.

Vy o nic nepřijedete, Misie získá peníze.

Na tento program můžete napojit již svá existující konta u **MidAmerica Bank**.

Volejte číslo 630-305-8300 pro "linkup" Vašeho konta ve prospěch České Misie.

MidAmerica Bank je náš dlouholetý spolehlivý peněžní ústav.
Věříme, že se zapojíte i Vy do vzájemné spolupráce.
Děkujeme Vám.

Upřímná vzpomínka

*Letošního 29.března 2006 jsme si připomněli
šesté výročí odchodu na věčnost
naší drahé maminky a babičky, paní*

Zdeňky Umlaufové

Zdenka Kadlček, dcera
Václav a Kathy, syn s manželkou
Jimmy, Lisa, John, Denise, vnoučata

Také vzpomínáme na jejího manžela

Miroslava Umlaufa,

který zemřel 3.dubna 1988.

Miluš a Luboš, dcera s manželem
Jirka, syn

Luboš a Mirek, vnoučata

*Mše svatá za ně bude obětována u Panny Marie
Svatohorské v Ciceru 8.dubna 2006 v 6.30 večer.*

Děkujeme všem, kdo si na ně v modlitbě
vzpomenou s námi.

Vroucí vzpomínka

*Dne 2.května 2006 tomu bude 8 let,
kdy nás navždy opustila moje milovaná
maminka a babička, paní*

Anastázie Bártová

*Žiješ s námi ve vzpomínkách a s vděčností
vzpomínáme na Tvoji lásku k nám.*

Vzpomínková mše svatá za ni a za jejího zemřelého
mažela Josefa bude v sobotu 29.dubna 2006 v 6.30 večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Joseph Bárta, syn s manželkou Darlene
Joe a Daniel, vnuci

Úmrtní oznámení

*Se smutkem v srdci oznamujeme všem přátelům
a známým, že byla povolána na věčnost naše
milovaná maminka, babička, švagrová a teta, paní*

Anna Benko

rozená Kovačiková, vdova po Janu Benko,
bytem Cicero, Illinois.

Narodila se v Diviacích, okres Martin na Slovensku.
Ve Spojených státech žila 36 let.

Zemřela ve čtvrtek 2. března 2006 ve věku 85 let.

Pohřeb drahé zesnulé se konal 7.března 2006

z kaple pohřebního ústavu Švec a synové,

6227 W. Cermak Rd., Berwyn, Illinois,

do kostela sv. Petra a Pavla, 31st Str. a Des Plaines Ave.,

Riverside, Illinois, kde byla zádušní mše svatá.

Potom byly její tělesné pozůstatky zpopelněny.

V zármutku zde zůstávají:

Suzanna Benko a Katarína Kass, dcery
Steven Kass, zeť

Steven ml., Jonathan a Christopher Kass, vnoučata
Anka Kovačiková a Adolfiná Rakická, švagrové
Ida, Danielle a Viera, neteře

Úmrtní oznámení

*Všem přátelům a známým oznamujeme,
že v pondělí 3.dubna 2006 zemřel pan*

Josef Bajer

bytem Westchester, dříve Berwyn, Illinois

Narodil se ve Vizovicích na Moravě.

V Americe žil 56 roků.

Rozloučili jsme se s ním ve čtvrtek 6.dubna 2006
v pohřebním ústavu Švec a synové v Berwynu, IL.

V pátek 7.dubna 2006 jsme ho doprovodili
na hřbitov Panny Marie Královny nebe.

*Děkujeme všem, kdo se zúčastnili jeho pohřbu
a vzpomenou si na něho v modlitbě.*

Věra Brodinová, sestra ve Vizovicích
bratřanci a sestřenice na Moravě
Frank Škubal, milý přítel

Pamětní deska připomíná popraveného odbojáře Františka Zajíčka

František Zajíček za německé okupace ničil vlaky a koleje, podobně bojoval i proti komunistické moci. Za to byl v roce 1954 popraven.

Pamětní desku Františku Zajíčkovi in memoriam odhalili na západním nádraží Českých Drah v Ústí nad Labem 24. února 2006 primátor města Petr Gandalovič a předseda Konfederace politických vězňů Otakar Zajíček, synovec Františka Zajíčka. Ústecký rodák František Zajíček, který byl v roce 1954 v inscenovaném procesu komunisty odsouzen k trestu smrti a popraven, se tak po létech dočkal zaslouženého uznání.

František Zajíček se narodil v Ústí nad Labem ve čtvrti Krásné Březno 5. února 1896 v početné rodině českého obuvníka. Roku 1920 se stal zaměstnancem Československých Státních Drah a vstoupil do Československé strany národně socialistické. Po okupaci pohraničí se musel odstěhovat do Pardubic, kde za války organizoval protinacistický odboj mezi železničáři. Nejprve na vlastní pěst prováděl sabotáže na tratích. V roce 1944 se stal velitelem destrukčního oddílu, když přešel pod partyzánský útvar Pluk Ludvíka Svobody. Jeho skupina složená ze železničářů likvidovala vojenský materiál směřující ve vagónech na frontu. Prořezávala pneumatiky vozidel, poškozovala části letadel. Škody většinou Němci zjistili až na frontě. Na výbušniny došlo ke konci války. Zajíček organizoval odstřely kolejnic na několika tratích a mistrovský kousek se mu povedl 27. dubna, když jediným výbuchem vyřadil do konce války z provozu semtínskou muniční továrnu. Odstřelil hlavní přivaděč vody a vodárenské šachty, aby ušetřil nevinné životy totálně nasazených. Při oslavě osvobození v Pardubicích patřil k hrdinům a za odbojovou činnost obdržel sedm vyznamenání.

Po návratu do Ústí nad Labem po válce byl v letech 1945-1947 veřejně činný. Pracoval při evakuační komisi okresní správní komise a později okresního národního výboru. Sám rozhodný odpůrce fašismu, patřil po válce k důsledným zastáncům totálního odsunu německého obyvatelstva

František Zajíček na ramenou spoluobojovníků v květnu 1945

z pohraničí. Při tom ale nestrpěl excesy. Tehdejší Rudé právo ho dokonce napadlo v článku „Chtějí germanizovat pohraničí“, že zabránil odsunu německého rolníka na nucené práce. Šlo ale o antifašistu a odsunu nepodléhal.

Krátce před únorovým převratem se vrátil k původní profesi. Protože měl mezi ústeckými železničáři autoritu, komunisté se ho pokoušeli získat na svou stranu. On už ale plánoval aktivní odboj. Když se s ním v lednu 1949 loučil syn Jeroným - jeden z prvních programových ředitelů Rádía Svobodná Evropa, který se po politickém vyhazovu z filozofické fakulty rozhodl emigrovat - zapamatoval si otcovu větu: „Oni jednou budou všichni sedět hezky někde na tribuně a ta vylítne do povětří a pak bude teprve pokoj!“

Kolem Zajíčka se začali sdružovat lidé, kteří se nechtěli smířit s novou nesvobodou. Zvolili osvědčený způsob odboje. V době konání IX. sjezdu KSČ 28. května 1949 explodovaly nálože na třech místech v republice. Výbuchy byly pouze demonstrativní, k žádnému vykojení vlaků nedošlo. Jeden ze Zajíčkových mužů, výpravčí Emil Jirků, před odstřelem kolejí ve Veselí nad Lužnicí počkal, až projede poslední večerní vlak. „Byl to protest proti bolševikům a strýc ho provedl, jak byl zvyklý,“ okomentoval exploze Otakar Zajíček, který byl v procesu se strýcem odsouzen k několikaletému žaláři. František Zajíček asi brzy pochopil, že pozice ko-

munistů jsou natolik pevné, že je podobné akce neohrozí. Začal proto budovat tajné skryše se zbraněmi a trhavinami, snad počítal s jejich využitím při celonárodním povstání. „Doufali jsme, že si to lidé nenechají líbit a Západ nebude jen přihlížet,“ říká Otakar Zajíček.

Státní bezpečnost na ústeckého odbojáře málem přišla už v roce 1950 na základě udání. Nechala Zajíčka sledovat, ale bez výsledku. K odhalení nakonec došlo o tři roky později ve zcela jiném případě. Jeden ze zatčených v akci Likvidace, zaměřené na národní socialisty, při výslechu prozradil, že k Zajíčkovi před lety uložil několik pistolí. Pár dní nato byl Zajíček zatčen a provedena u něho domovní prohlídka. Její výsledek vyvolal u estébáků podezření, že narazili na větší rybu, než čekali. „Byt zatčeného je vyzdoben obrazy T. G. Masaryka, Beneše a podobnými osobnostmi, taktéž většina knih pojednává o těchto osobách. Celkový pohled ukazuje, že zatčený je reakčně zaměřený,“ konstatoval úřední zápis. Následovalo zatýkání jeho přátel a tvrdé výslechy přinesly ovoce. František Zajíček musel identifikovat své skryše, přitom se pokusil zabít skokem z Mariánské skály, ale dozorcí ho zachytili.

Případ Zajíček a spol. nese všechny znaky monstrprocesů padesátých let. Trýznění obviněných, detailní inscenace, hysterická mediální kampaň a rozhněvaný hlas lidu

Část arzenálu, kterou StB objevila v tajných Zajíčkových skryších

žadající nejvyšší tresty. V hlavním procesu bylo souzeno 11 obviněných, nejnížší trest byl 11 let vězení. Téměř všichni byli železničníci, což se hodilo k vykonstruování vysoce organizované diverzní skupiny v železniční dopravě napojené na západní rozvědky. Prokurátor předložil i několik krkolomných obvinění včetně plánování atentátu na Zápotockého.

V Zajičkově skupině byli následující odsouzení: František Zajiček (vedoucí posunu) velezrada, vyzvědačství - trest smrti, František Klepal (úředník) velezrada, vyzvědačství - doživotí, Václav Prejza (dražní úředník) velezrada, vyzvědačství - doživotí, Stanislav Lukavský (úředník) velezrada, vyzvědačství - 25 let, Miroslav Vopelka (výpravčí) velezrada - 20 let, Vasil Teresčuk (náčelník kamenolomu drah) velezrada - 20 let, Emil Jirků (výpravčí) velezrada - 18 let, Miroslav Pávek (výpravčí) velezrada - 17 let, Emil Richter (nástrojář) velezrada - 17 let, Josef Malý (úředník čs. loděnic) velezrada, vyzvědačství - 15 let, Václav Zahradník (dražní úředník) velezrada - 11 let.

František Zajiček u soudu doznal jen odpalení kolejnic, ostatní vinu popřel. „...zavilý a nenapravitelný zločinec, u něhož není naděje na převýchovu, a proto pouze zneškodnění může být spravedlností zadost,“ zdůvodnil rozsudek smrti předseda senátu Oldřich Kubánek, bývalý řidič, z něhož udělala JUDr. dvouletá dělnická škola. František Zajiček byl odsouzen na základě §78 zákona na ochranu republiky č. 231 z roku 1948. Poprava oběšením se odehrála v Praze na Pankráci 7.července 1954, Zajičkovi bylo 58 let.

Po odsouzení hlavní skupiny pokračovala kauza následným procesem s dalšími 15 obviněnými, většinou z řad příbuzných. „Bojím se, že půlka národa nepochopí, že boj proti bolševikovi byl legitimní, a mnoho lidí si pomyslí: to je dobře, že ho popravili, vždyť to byl terorista,“ podotýká Otakar Zajiček.

Rozhodnutí o úplné rehabilitaci Františka Zajička v roce 1990 nebylo jednoznačné, krajský prokurátor se proti němu odvolal. Teprve Nejvyšší soud 1991 rehabilitaci s konečnou platností potvrdil. Zastupitelstvo města Ústí nad Labem na svém zasedání 15. dubna 1993 udělilo Františku Zajičkovi čestné občanství města Ústí nad Labem in memoriam. Od 24. února 2006

Odhalení pamětní desky Františku Zajičkovi in memoriam na západním nádraží v Ústí nad Labem

má ve svém rodišti i pamětní desku.

Ústecký primátor Petr Gandalovič považuje za symbolické, že odhalení pamětní desky se uskutečnilo den před výročím únorových událostí roku 1948. „Zajičkův příběh může sloužit současné mladé generaci nejen jako ilustrace klíčových dějinných událostí, ale také jako příklad lidské odvahy a neústupnosti vůči nesvobodě,“ řekl s tím, že stejně je třeba připomínat i osudy dalších Ústečanů, kteří trpěli pod komunistickým režimem.

Na Františka Zajička zavzpomínal Josef Hendrych, který zřízení pamětní desky na jeho počest inicioval. „Jako devatenáctiletý jsem začínal na dráze v Pardubicích. Několik měsíců jsem byl na směně se Zajičkem. On měl mezi železničníři ohromnou autoritu“ poznamenal s tím, že pak se jejich cesty rozešly, Hendrych byl nasazen v reichu a vězněn. Po válce znovu pracoval na železnici, tentokrát v Chomutově, a spolu s kolegy se povinně musel zúčastnit procesu se Zajičkem. „Pamatuji si, že Zajiček trest hrdě přijal, jen se přimlouval za ostatní, aby byli potrestáni míměji,“ řekl Hendrych.

Prostřednictvím nahrávky promluvil i Jeroným Zajiček, syn popraveného, který dnes žije v Chicagu v Lyons v USA. Řekl, že nejhorší na celé věci bylo to, že komunisti se k jeho otci zachovali hůř než nacisti.

Pietní akt s dojetím sledovali i příslušníci PTP Jaromír Han a Jan Hilbert. „Plně stojíme za tím, co zde o Zajičkovi bylo řečeno. Škoda, že demokracie přišla tak pozdě, že jsme se jí nedožili, když jsme byli ještě mladší,“ litovali.

Vzpomínková slavnost vyvrcholila sborem „Pater noster“, který složil syn Františka Zajička hudební skladatel Jeroným Zajiček. Skladbu, která byla zkomponována v roce 1990 na památku umučeného katolického kněze P. Josefa Toufara, zazpíval Sbor pro duchovní hudbu v Ústí nad Labem pod vedením V. Urbana.

Akce se zúčastnili městští koaliční zastupitelé (ODS, SZSP, koalice US-DEU a KDU-ČSL). Opoziční zástupci (ČSSD a KSČM) chyběli. Sociálně demokratický zastupitel Vladimír Kozubek připustil, že zvací dopis od primátora dostali. „Pro mě ale člověk, který dělal sabotáže na tratích, není hrdina. A nejsem ochotný se pod takovou desku, která ho oslavuje, postavit,“ vysvětlil svoji neúčast. Pro komunisty a bohužel i pro část veřejnosti, zůstává František Zajiček teroristou, podobně jako bratry Mašinovy považují za vrahy. František Zajiček se svou odbojovou skupinou nikoho nezabil ani nezranil, nejspíš ale zabíjet plánovali, proto shromažďovali zbraně a výbušniny. Jako cíl si však vybírali představitele nové diktatury, kteří jako první vyhlásili nelitostnou válku svým skutečným i domnělým nepřátelům a to přece není terorismus, který utočí na nevinné oběti.

Teprve nedávno se podařilo studentce historie Miluši Honzické a Vladimíru Kaiserovi odkrýt zapomenuté detaily Zajičkovy příhady. Archiv města Ústí nad Labem vydal knihu „In memoriam František Zajiček“, která podrobně popisuje životní příběh a boj ústeckého železničáře.

Podle zpráv z českého tisku a rozhlasu.

VOLBY 2006

Poprvé v historii mohou občané České republiky volit zastupitele do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve dnech 1. a 2. června 2006 na Generálním konzulátu České republiky v Chicagu

Dne 8. února 2006 prezident republiky Václav Klaus vyhlásil volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky rozhodnutím publikovaným pod č. 31/2006 Sb.

Základní zásady hlasování občanů České republiky do Poslanecké sněmovny Parlamentu

I. Kdo může volit:

Právo volit má každý občan České republiky, který v den voleb dosáhne věku nejméně 18 let.

II. Místo konání voleb:

Hlasování občanů České republiky v cizině bude probíhat na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí, tj. na velvyslanectvích a generálních konzulátech České republiky. Nebude možné volit na honorárních konzulátech. Při Generálním konzulátu Chicago bude vytvořen státní volební okrsek zahrnující státy: Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, North Dakota, South Dakota a Wisconsin. Osobní účast při hlasování je podmínkou, korespondenční hlasování zákon neumožňuje.

III. Kdy se bude volit:

Státní volební komise v souladu s volebním zákonem stanovila pro konání voleb na zastupitelských úřadech v teritoriu USA dva dny - čtvrtek 1. června a pátek 2. června 2006. Hlasování začíná ve 14.00 hodin a končí ve 21.00 hodin místního času.

IV. Koho budeme v zahraničí volit:

Voliči v zahraničí budou hlasovat pro kandidáty Jihočeského kraje. Tento kraj byl pro hlasování v zahraničí v souladu s volebním zákonem určen losem. Informace o těchto kandidátech uveřejníme po vytvoření kandidátky zde.

V. Jaké podmínky musí volič splňovat:

Na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí mohou ve volbách do Poslanecké sněmovny hlasovat dvě skupiny voličů:

První skupinou jsou státní občané České republiky zapsaní do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem.

Do tohoto zvláštního seznamu mohou být zapsáni ti státní občané České republiky, kteří

- podají na příslušném zastupitelském úřadu písemnou žádost o zápis do zvláštního seznamu voličů,

- předloží originál, popř. ověřenou kopii platných dokladů potvrzujících totožnost (cestovní pas, občanský průkaz) a bydliště v územním obvodu zastupitelského úřadu, kde má být zapsán do zvláštního seznamu (např. místní řidičský průkaz, nájemní smlouva, účet za odběr energií, apod.)

Žádost musí být doručena nebo předána zastupitelskému úřadu nejpozději 40 dnů předem dnem voleb (tzn. **nejpozději do 23. dubna 2006**). Vyplněnou žádost spolu s kopiemi relevantních dokumentů (např. cestovního pasu, řidičského průkazu, atd.) lze též zaslat poštou na adresu:

**Consulate General of the Czech Republic
205 North Michigan Avenue, Suite 1680
Chicago, IL 60601**

Je třeba upozornit na skutečnost, že v případě zápisu do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem v zahraničí, bude tento volič automaticky vyškrtnut ze stálého seznamu voličů vedeného obecním úřadem, v jehož územním obvodu má místo trvalého pobytu. Pokud by tento volič potom v budoucnu chtěl volit na území České republiky, bude nutné žádat zastupitelský úřad o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů. Tento zastupitelský úřad voliči vydá o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů potvrzení.

Druhou skupinu tvoří voliči hlasující na zastupitelském úřadě na voličský průkaz.

Voličský průkaz vydá voliči, který nebude moci volit ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu voličů (popř. zvláštním seznamu vedeném zastupitelským úřadem) je zapsán, na jeho žádost obecní úřad v České republice podle místa trvalého pobytu voliče na území České republiky (popř. zastupitelský úřad ČR v zahraničí, pokud volič bude zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném tímto zastupitelským úřadem).

Podrobnosti o vydání voličského průkazu najdete na:

www.mzv.cz/chicago

Potřebné doklady:

Volič je povinen před hlasováním předložit k prokázání totožnosti a státního občanství České republiky platný cestovní, diplomatický nebo služební pas České republiky, anebo cestovní průkaz, nebo platný občanský průkaz. (Též ID a potvrzení o občanství ČR.)
Důležité upozornění: neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nemůže mu být hlasování umožněno.

Pro usnadnění registrace k volbám předkládáme vzor žádosti o zápis do zvláštního seznamu voličů vedeného GK Chicago.

V Chicagu dne2006

Vážený pane/paní,

děkujeme Vám za Váš zájem o účast při volbách do PSP ČR, které se budou konat ve dnech 1.-2. června 2006. Hlasování bude probíhat na GK Chicago a je nutná Vaše osobní účast. Korespondenční hlasování zákon neumožňuje. Žádost o zápis, doloženou originálem, popř. ověřenou kopií dokladů potvrzujících totožnost žadatele, jeho státní občanství ČR a bydliště v územním obvodu Generálního konzulátu Chicago musí být doručena anebo předána Generálnímu konzulátu nejpozději 40 dnů před prvním dnem voleb to je **do 23.dubna 2006**. Na základě uvedených informací budete zapsáni do zvláštního seznamu voličů vedeného GK Chicago. Více informací najdete na naší webové stránce www.mzv.cz/chicago. Při nejasnostech volejte 312 – 861 1037.

Jméno a příjmení:.....

Datum narození (den/měsíc/rok):..... Rodné číslo *):.....

Trvalé bydliště v ČR (poslední pobyt):.....

Trvalé bydliště v USA (nyní):.....

Ověřené podle:

řidičský průkaz výpis z banky kopie účtu ID

Telefonní číslo:

E-mail:.....

Doklad o českém státním občanství:

☐ Cestovní pas ☐ Občanský průkaz ☐ Osvědčení o státním občanství

☐ Osvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství

V Chicagu dne2006

Podpis:.....

*) Kdo nemá rodné číslo, napíše na zvláštní papír: Jméno a příjmení, rodné příjmení, datum narození, místo a stát narození, pohlaví.

Žádost nutno předat na konzulát osobně nebo poštou do 23.dubna 2006

Consulate General of the Czech Republic
205 North Michigan Avenue, Suite 1680
Chicago, IL 60601

K žádosti je nutno přiložit fotokopii pasu ČR a též ID (řidičského průkazu) USA, kde je Vaše fotografie a totožnost a bydliště na území USA.

Kdo nemá pas ČR musí přiložit kopii osvědčení o českém občanství (nejčastěji získanou prostřednictvím velvyslanectví ve Washingtonu D.C.)

Kopie dokladů nutno ověřit notářsky (nechat orazítkovat a podepsat Notary public např. v bance ap.)

Volby budou 1. a 2.června 2006. Nutno se osobně dostavit na konzulát. Nutno vzít s sebou ID (doklad totožnosti) a doklad o českém občanství (pas nebo osvědčení).

EUCHARISTICKÉ OZVĚNY

Eucharistické zázraky

Opravdovou, skutečnou a podstatnou přítomnost Pána Ježíše v Nejsvětější svátosti dokazují také mnohé eucharistické zázraky. Jejich autentičnost byla potvrzena církevní autoritou a ty nejdůležitější bychom zde chtěli postupně představit.

Zázrak v Lanciano 8.století

Mezi prvními eucharistickými zázraky se uvádí zázrak v italském Lanciano, o kterém jsme se zmínili v jiné souvislosti v minulém čísle Hlasů národa. Toto starobylé městečko na pobřeží Jaderského moře, nalézající se na poloviční cestě mezi působištěm sv. Otce Pia Giovanni Rotondo a Loretem, má zajímavou historii. Jméno Lanciano je odvozeno z italského slova lancia (čte se lanča) = kopí a tradice udává, že se zde narodil římský setník Longinus, který kopím probodl Ježíšovo srdce (Jan 19, 34) a krev a voda, které z něho vytryskly, uzdravily jeho nemocné oči. Longinus opustil vojenskou kariéru a odešel do Kapadocie hlásat víru v Ježíše Krista a zemřel tam jako mučedník. Svátek sv. Longina se slaví 15.března.

V Lancianu byl okolo roku 700 kostel sv. Legonciana a Domiciana ve správě mnichů z řádu sv. Bazila východního ritu. Bylo to ještě v době před rozdělením církve, k němuž došlo roku 1054. Tehdy zde žil jeden velmi učený mnich, který byl sběhlý ve všech tehdejších vědách světských i duchovních, ale měl problém s vírou ve skutečnou přítomnost Pána Ježíše v eucharistii. Neustále se modlil, aby byl zbaven těchto pochybností, neboť se bál, že tím ztrácí také své kněžské povolání. Tehdy vznikalo mnoho bludů ohledně eucharistie nejen mimo církev, ale mnozí kněží i biskupové se stávali jejich obětí.

Tyto pochybnosti ho ani na chvíli neopouštěly, ale naopak den ode dne rostly. Jednoho rána, když měl zvláště velké pochybnosti ohledně eucharistie, začal sloužit mši svatou a ve chvíli, když pronášel konsekrační slova, začaly se najednou jeho ruce a pak celé tělo třást. Zůstal dlouho obrácen zády k lidem, jak se tehdy sloužila mše svatá pak se k nim pomalu otočil a se slzami v očích, dojat pohnutím, zvolal: „Ó, šťastní svědkové, kterým milostivý Bůh, aby zaplašil moji nevěru, ráčil se zjevit v této Nejsvětější svátosti a učinil se viditelný našim očím. Pojd'te, bratři, a obdivujte nám tak blízkého našeho Boha. Pozdraveno budiž Tělo a Krev našeho milovaného Krista.“

Při proměňování se totiž hostie proměnila v Tělo a víno v Krev. Lidé při pohledu na tento zázrak začali plakat, prosit za odpuštění, bít se v prsa, vyznávat své hříchy a vzdávat díky za tak vzácný dar. Zpráva o zázraku se bleskově rozšířila nejen po celé Itálii, ale i do sousedních zemí a do Lanciana proudily zástupy zbožných poutníků. Podrobné údaje o zázraku byly zaznamenány v latině i řečtině, avšak do dnešní doby se nám nezachovaly. V archivu města Lanciana se nachází zpráva, kterou zaznamenal historik Falla: Okolo roku 1500 přišli do Lanciana dva baziliánští mniši a žádali, aby zde mohli přenocovat. Zároveň požádali Otce františkány, kteří tehdy o poutní místo pečovali, aby jim dovolili prostudovat původní záznamy o eucharistickém zázraku, což jim františkáni ochotně dovolili. Avšak dříve než se bratři františkáni druhého dne ráno probudili, oba baziliánští mniši i se starými dokumenty zmizeli. Baziliánští mniši se totiž styděli za to, že jeden z jejich spolubratrů ztratil víru v eucharistii a doufali, že když zmizí původní dokumenty, tak se na ztrátu víry jejich spolubratra časem zapomene.

Roku 1176 mniši sv. Bazila předali poutní kostel do správy benediktinům, kteří o něj pečovali do roku 1252, kdy jej do správy převzali františkáni, kteří na místě původního kostela vybudovali kostel zasvěcený sv. Františkovi. V roce 1515 papež Lev X. ustanovil v Lancianu biskupství, které bylo podřízené přímo Římu a v roce 1562 papež Pius IV. je povýšil na arcibiskupství.

Když se v srpnu 1566 vylodily na pobřeží Jaderského moře muslimské hordy z Turecka a začaly nemilosrdně drancovat okolní města, dostal představený kláštera Giovanni Antonio di Mastro Renzo se svými spolubratry strach, aby eucharistický zázrak Těla a Krve Pána Ježíše neupadl do rukou mohamedánů a nebyl zneuctěn, vzali jej a utekli s ním z města. Celou noc putovali lesem a teprve za ranního svítání si chtěli odpočinout, neboť byli přesvědčeni, že jsou již před muslimy v bezpečí. S údivem však zjistili, že jsou nazpět před branami Lanciana. Tak pochopili, že Pán Ježíš nechce opustit město a že je vezme pod ochranu. A opravdu, i když celé okolí bylo zpustošeno, Lancianu se turecké vojsko vyhnulo.

A jak to vypadá v Lancianu v dnešní době? Pozornost poutníků při vstupu do kostela sv. Františka hned upoutá zvláštní oltář, který má dva svatostánky. Nad tradičním svatostánkem je ještě druhý svatostánek, ve kterém je vystaven eucharistický zázrak. V kalichu, o němž se věří, že je tentýž, ve kterém se zázrak uskutečnil, je Krev Pána Ježíše ve ztuhlém stavu ve tvaru pěti částic, které zřejmě připomínají pět ran Kristových, a v monstranci je tenký plátek srdečního svalu Pána Ježíše. Tento oltář nechal pořídit v roce 1902 místní biskup Petrarca podle návrhu věhlasného umělce Filipa Sergiaco. Na boční stěně chrámu se nachází deska z roku 1574, na které je popsána historie eucharistického zázraku. Dále na pravé

stěně uvidíme malbu eucharistického zázraku. Když se stěna s malbou otevře, objeví se železné dveře, které vedou do Valseccovy kaple, která nese jméno dobrodince, který ji nechal v roce 1636 vybudovat. Zde se v železném svato-stánku až do roku 1902 uchovával eucharistický zázrak, který býval vystaven věřícím k uctívání jen na velikonoční pondělí a poslední týden v říjnu, který byl zasvěcen eucharistickému zázraku a kdy bylo možné získat (v té době vzácné) plnomocné odpustky.

V minulém čísle Hlasů národa (3/06) na straně 12 jsou podrobně popsány výsledky nejnovějších vědeckých výzkumů, které dokazují pravost Eucharistického zázraku v Lanciano a potvrzují co katolíci věří od začátku, že při mši svaté konsekrační slova kněze proměňují hostii v Tělo a víno v Krev Pána Ježíše.

Zázrak v Trani kolem roku 1000

Pobřežní městečko Trani se nachází v části Itálie, která se nazývá pro svůj tvar „Holinka Itálie“. Nedaleko leží přístav Bari, kde je hrob svatého Mikuláše. Kolem roku 1000 byla v Trani velká židovská komunita, z níž se mnozí členové obrátili na katolickou víru a svou synagogu proměnili na kostel sv. Anny. Tuto změnu zvláště těžce nesla jedna židovská vědma, která byla oddána magickým silám. Každé nové obrácení zmenšovalo pole její působnosti. Přemýšlela, jak by dokázala, že její magické síly mají převahu nad katolickým náboženstvím. Zkoumala pečlivě praktiky katolíků a zvláště ji zajímalo jejich počinání v době postní, kdy se připravovali na Velikonoce, které se slavily v tutéž dobu jako židovské „Přesnice“. Nejvíce jí dráždilo, když zjistila, že na Zelený čtvrtek slaví katolíci mši svatou na památku Poslední večeře, protože tu noc ustanovil Pán Ježíš Eucharistii. Tento den se shodoval s prvním dnem přesnic zvaným „Seder“, kdy při židovské večeři po staletí zaznívá otázka: „Proč je tato noc jiná než ostatní noci?“ A jako odpověď na to

tradičně zaznívalo vyprávění o velké noci, která předcházela východu Izraelitů z Egypta. Zmíněná vědma se rozhodla, že ukáže katolíkům svou kouzelnou mocí pravý význam této noci, že právě tuto noc pokoří jejich Boha, kterého vyznávají a ukáže jim, že jsou obětí podvodu, když věří, že Ježíš je přítomen v chlebě a víně. Dokáže jim, že všechno učení církve je jedna velká lež a udělá to před tím než budou slavit svoje Velikonoce, které jsou pro ně dnem radostné naděje na vzkříšení a tato naděje se pro ne změní v zoufalství.

Ke svému plánu využila jednu vlažnou katoličku, která ji často navštěvovala a nechala si od ní předpovídat budoucnost. Té slíbila bohatou odměnu, když ji pomůže a opatří ji posvěcenou hostií. Na pokyn vědmy přistoupila tato nešťastná žena na Zelený čtvrtek ke svatému přijímání, ale hostii nepolkla, ale v temném koutě kostela ji nepozorovaně vyplivla a schovala do šátku. Po mši svaté spěchala do domu židovské čarodějnice, která na ni již netrpělivě čekala. Dala jí slíbenou jidášskou odměnu a poslala ji pryč. Čarodějnice vzala hostii s přesvědčením, že cokoli s ní udělá, zraní katolíky. Nakonec se rozhodla, že hostii spálí a ukáže katolíkům její popel a tak zničí jejich víru. Nejprve postavila na kamna pánev s olejem a když se rozpálil, vhodila do něj obřadným gestem hostii s úmyslem, že ji usmaží. K jejímu hroznému zděšení se však hostie při styku s vařícím olejem proměnila v lidské tělo, které začalo silně krváčet. Krev zabarvila olej a smísila se s ním a nakonec jej zcela pohltila. Obsah nádoby začal přetékat a Krev dopadala na podlahu jako vodopád, neboť prýštila jako gejzír z hostie proměněné v Tělo Pána Ježíše. Ženu zachvátila panika a v rozčilení nevěděla, co má dělat. Snažila se nejprve všechno zamaskovat a začala krev utírat, ale čím víc se o to snažila, tím více krve přibývalo. Nakonec si uvědomila, jakého zločinu se dopustila a že není schopna jej napravit a začala bezútěšně naříkat a prolévat slzy opravdové litosti: „On je skutečně přítomen v hostii a já jsem ho zranila!“ Její kvílení se rozléhalo celým domem a bylo slyšet až na ulici. Sousedé se sbíhali a chtěli vědět,

co se děje. Když nárek nepřestával, ale naopak se zvětšoval, z obavy, zda čarodějnice nepotřebuje pomoc, vtrhli lidé do domu a uviděli její zakrvácené ruce a šaty. Nebohá hříšnice jim vyznala svůj hanebný záměr a oni okamžitě pochopili, k jakému znesvěcení v tomto domě došlo. Běželi pro kněze a ten, když spatřil nejsvětější krev prolitou na zemi, poklekl a v hluboké adoraci ji políbil. Potom se spěšně vrátil do katedrály, oblékl se do posvátného roucha a doprovázen ministranty s hořícími svícemi ve slavnostním procesí za účasti obyvatel celého města přenesl zázračně proměněnou hostii v Tělo Pána Ježíše do katedrály.

V té době se Trani nacházelo ve Svaté říši římské, kde katolická církev byla státním náboženstvím a kde zločiny proti církvi byly trestány jako zločiny proti státu. Rouhavé zneuctění eucharistie patřilo mezi největší zločiny a tak židovská čarodějnice, i když se obrátila a svého činu litovala, propadla hrdelnímu trestu. Její dům, protože se v něm stal tak velký zázrak, byl od věřících zachován v úctě a v roce 1706 byl změněn na kapli zasvěcenou Nejsvětějšímu Spasiteli. V kapli je umístěna mramorová deska s popisem zázraku.

V katedrále v Trani se dnes nachází nádherně zdobená stříbrná monstrance v podobě domku se čtyřmi pilíři završeného kopulí. Uprostřed relikviáře je křišťálová luneta se dvěma částmi hostie proměněné ve viditelné Tělo Pána Ježíše prosáklé jeho Krví.

V roce 1384 navštívil Trani papež Urban VI. A ve své bule prohlásil, že hostie je zázračně zachována v původním stavu. Během staletí byl tento eucharistický zázrak několikrát znovu zkoumán a pokaždé se došlo ke stejnému závěru. V roce 1924 byl na Eucharistickém kongresu v Trani za předsednictví arcibiskupa Josefa Maria Leo zdejší eucharistický zázrak středem klanění a díkůvzdání Pánu Ježíši za jeho lásku, kterou prokázal ztracené ovci Národa vyvoleného a nám všem k upevnění naší víry.

Připravil Karel Chrobák

Setkání s domovem

Je pozdní večer. Obloha pokropená miliardou hvězd svítí na cestu ojedinelým chodcům. Město usíná. Domy zavítají oči a jeden po druhém mizí ve tmě. Začíná padat sníh.

Starý dům na rohu ulice ještě svítí. Neonový nápis ve výloze pyšně hlásá, že TONY má výborné jídlo, výborné pivo a otevřeno do jedné ráno. Vejdeme do dveří. Přivítá nás oblak kouře a hurónský řev. Výčep je prázdný, až na muže schouleného u okna. Objímá rukama prázdný püllitr a spí. V zakouřené místnosti sedí asi dvacet mužů. Upíjejí ze sklenic pivo, oči namířené na obrazovku televize. Sledují dramatické záběry z letošní Olympiády. Ochraptělí fanoušci hlasitě fandí českému týmu.

Stojíme u dveří, dcera a já a čekáme na obsluhu. Konečně se z kuchyně vynoří drobný muž s náručí pěnového moku. Pospíchá a nás, snad pro kouř, ani nevidí, možná ani nechce vidět. Vstoupím mu do cesty.

„Prosím vás, máte ještě něco k jídlu? Jsme hodně vyhladovělé.“ Letadlo mělo dvouhodinové zpoždění. Než přistálo, zavřely místní restaurace.

„Nepletěte se mi teď do cesty, vidíte, že nemám čas!“ zavrčí hostinský a pokračuje v chůzi. Teprve po několika vteřinách, jako by se rozmyslel, štekne přes rameno: „Tak si teda někde sedněte!“ Nejrádjí bychom odešly, ale hlad nás přemluví. Usedáme kousek od televizoru, abychom snad nerušili místní osazenstvo.

Čekáme dál. Tony pobíhá mezi stoly, bílá košile prosáklá potem. Loktem si otírá zpcené čelo, a trhavými pohyby rovná červené šle, které mu při každém pohybu sjedou z ramen. Začínám ho litovat. Snad je tu na všechno sám, uvažuji, snad netušil, že jeho lokál přiláká dnes tolik hostů!

Televizní program spěje ke konci a sál se pozvolna klidní. Tony konečně zamíří k našemu stolu s jídelním lístkem. Dcerka proběhne očima obsah a spěšně objednává.

„Já bych prosila vepšový žízek, brambor a okurka - salát,“ dodnes nezvládne českou gramatiku. Ale domluví se, utěšuji se.

„A já mam chut' na tu vaši výtečnou kachnu,“ pospíchám s lichotkou, než se Tony opět vzdálí. Tentokrát se však zastavil, obě si nás změřil, zostřil pozornost.

Dobře se tu najíte, jenom ten okurkový salát nemám. Ale udělám!“ dodal rychle. Ještě, že mám s sebou svou dceru, říkám si, přece jen ta mladá tvář zapůsobí na mužské hormony!

Hosté dopíjejí pivo a jeden po druhém se vytrácejí do tmy. Televizor zmlknul. Konečně se Tony vrací s očekávanou večeří. Tři řízky na sebe navršené a nádoba s kachnou. Nevěřím svým očím. To ze je půl kachny? Ten obrovský pták houpající se na podnose to je snad kačer a ne kachna! Ani talíř jí nestačil. Vyzdobený zelenou petrželí leží tu přede mnou v jakýchsi neckách, ve kterých by mohli pěstovat květiny. Co říkám, celý záhon květin! Dno vyzdobené barevnou směsí tří druhů zelí, orámované knedlíky. Napočítala jsem čtyři bramborové a pět houskových. Jako velká kola stály opřené o strany pekáče. A uprostřed, na kypřivé peřince zelí ležel ten obrovský, zlatožlutý pták, politý vonící šťávou. Ještě bublala, ještě z ní létaly syčící jiskry omastku!

Co vám mám povídat! Pustili jsme se do jídla za přísného dohledu Tonyho; občas nakoukl do jídelny, jak obě zápolíme s večeří a s šibalským úsměvem zas odešel do království své kuchyně.

Nebudu tvrdit, že jsme večeří dojedli, ani byste mi to nevěřili. Když jsme pak za necelou hodinu odcházely, nasyceny - ba přesyceny do noční pohody, spěchal nám Tony otevřít dveře. Přátelsky se s námi loučil pozváním: „Přijďte zítra zas, budu péct husu.“ Nad námi se houpala kropená obloha a nám z těch dobrot žaludek.

A pak mi napadla docela střdmá myšlenka: Zapůsobila snad na Tonyho ta mladá tvář mé dcery, že se tolik snažil? Anebo si uvědomil, že jeho podnik navštívily dvě cizinky? Anebo to byla ta padesátikoruna, kterou jsem na začátku večera položila na stůl, abych nám zajistila dobrou obsluhu?!

Vlad'a Williamsová

MLADÝM

Desatero ukázněnosti

Ukázněnost (disciplína) nemá nic společného s kapitolou „tresty a postihy“. V překladu totiž znamená prostě „vyučování“. Předkládáme několik jednoduchých úvah.

1. Ukázněnost se rodí spíše z vidění než z poslušání. Nedosáhne se jí kázáními. Rodiče nesmějí nikdy zapomenout, že právě oni jsou vzorem a zrcadlem požadavků a chování, které vyžadují po dětech.

2. Rodí se z jasně vnímané lásky: hodně může vyžadovat pouze ten, kdo hodně dává. Vše, čemu se děti učí – včetně omezení a řádu – se odvíjí od péče, díky níž děti nabývají důvěru, vřelost, intimitu a přilnutí k těm, kteří je obklopují. Devadesát procent úkolu učít děti respektovat limity je založeno na jejich touze líbit se těm, kdo je obklopují. Děti touží po zalíbení, jelikož milují toho, kdo se o ně stará a chtějí jeho přijetí a úctu. Pokud se ukázněnost chápe jako vyučování a předává se s velikou láskou, pozorností a péčí, děti se cítí dobře, když mají poslouchat. Vědomí, že jsem světlem v očích někoho jiného, dodává a živí pocit vnitřního tepla.

3. Ukázněnost je běh na dlouhou trať, tak jako všechny ostatní formy vyučování. Pohlavky a tresty jsou jen pokusem o iluzorní zkratky. Jde o vybudování určité „struktury“, a proto je třeba stavět základy: rodiče musí využít každé příležitosti, aby si s dítětem sedli a řekli: „Pokaždé, když se budeš chovat tímto způsobem, tě budu napomínat, dokud s tím sám neprestaneš.“ Jedná se o skutečné vyznání lásky: „Miluji tě tolik, že ať to stojí co to stojí, zabráním ti v chybách.“

4. Matka a otec musí pracovat společně, jako sportovní družstvo. To může nastat jedině tehdy, projeví-li si vzájemné intimnosti, lásku a pochopení. Mnozí rodiče se nestarají o děti proto, že se nestarají o sebe navzájem.

5. Nejedná se o válku. Nemohou zde být vítězové ani poražení.

6. Ukázněnost je preventivní: pravidla musí být jasně určena, děti je musí znát a souhlasit s nimi. Rodiče musí být jasní a přesní, protože kázeň je pramenem jistoty. Musí se předem rozhodnout, který specifický prvek má dítě změnit, a musí se přitom snažit být konkrétní. Říci dítěti, aby bylo pořádné, není k ničemu. Rodiče musí přesně říci, co chtějí, a dítěti to ukázat. Správné chování musí chválit a oceňovat je do té doby, dokud se vnější disciplína nepromění v „radost ze sebeovládání“.

7. Postupně, jak dítě roste, musí být zatahováno do chápání a přijímání omezení. Vyřčená „ne“ musí povzbuzovat ke kontaktu, a nikoli uvádět do izolace, musí děti lákat k diskusi. Na rodičovské „ne“ děti obvykle reagují otázkou „proč?“. Mají právo na odpověď. Je důležité přihlížet k osobnosti a individuálnímu temperamentu dětí. Omezení musí být v jistém slova smyslu „šitá na míru“. Respekt k potřebám a přáním dítěte je podstatný. Rodiče musí v sobě pěstovat nutnou citlivost k tomu, aby dovedli rozpoznat rozdíl mezi skutečnými potřebami a zlobením dítěte. Z hlediska dítěte mohou hranice představovat omezení, která je zlobí, ale jsou rovněž branami, které ho chrání a dodávají mu pocit jistoty. Vedle zřejmých zákazů, které mají chránit zdraví dítěte (například hraní si s nebezpečnými předměty, jako jsou elektrické zásuvky, nože, oheň), je pro stanovení hranic mnoho dobrých důvodů. Věci se komplikují tehdy, je-li třeba rozhodnout, zda má dítě po škole jít domů samo, jezdit na kole nebo jít spát k babičce.

8. Hranice dětem pomáhají vyrůstat do síly. Pokud rodiče vyhoví každému jejich výmyslu, děti se stávají slabými a stále neschopnějšími snášet zklamání. Rodič, který se i s těmi nejlepšími úmysly snaží dítě ochránit před jakýmkoli utrpením, je může zhavit příležitosti v sobě rozvíjet prostředky pro překonávání těžkostí.

9. Hranice dětem pomáhají rozvíjet vlastní zdroje. Dítě, vyžadující pozornost nebo nějakou hračku, které chce něco dělat, a přitom musí počkat, nebo je odmítnuto, se učí být flexibilní, trpělivé, učí se hledat alternativy, učí se tvořivosti – to vše jsou pro život užitečné vlastnosti. Pokud je vyřčené „ne“ rozumné a nevytváří pohrdání, frustrace dítě podněcuje k využívání vlastních zdrojů.

10. Pravidla musí mít vždy následky. Je důležité, aby tyto následky byly vždy stanoveny předem, před přestoupením pravidla. Pokud dospívající uznává, že pravidlo je správné, pravděpodobně se nebude bouřit, když je rodiče budou chtít respektovat.

Brunno Ferrero

Salesiánský magazín 1/2006

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Čtyři manželky Karla IV.

Všechna čtyři manželství Karla IV. byla harmonická. Všechna Karlova manželství rozdělila až smrt. Karel se choval ke všem svým manželkám ohleduplně a s úctou, jeho manželky nebyly vystaveny projevům prchlivosti nebo dokonce násilí. To nebylo v té době zdaleka samozřejmostí. Například manželky soudobých Kapetovců přivedly dvorské intriky a pomluvy do žalářů či v lepším případě do klášterních cel. Ani čtyři ženy Karla IV. nebyly ve své době nic mimořádného. Souviselo to s velkou úmrtností při porodech žen často ještě v dětském věku. Navíc smrt bývála ve středověku častějším hostem než dnes, zejména ve 14. století, ve věku morových epidemií. Králům nebylo radno příliš dlouho setrvávat ve vdovství, aby nebylo ohroženo zachování rodu.

Manželský svazek náležel podle učení církve mezi sedm svátostí. Důležitou kategorií kanonického manželského práva byl „zákonný věk“ pro hlavní etapy cesty k manželství. Pro zasnoubení to byl sedmý rok věku obou snoubenců. Uzavřít právoplatné manželství mohli adepti až po dosažení dospělosti: muži ve věku čtrnácti, ženy ve věku dvanácti let. Vlivem světského práva, opírajícího se o rychlejší dospívání dívek, tolerovalo kanonické právo i nevěsty jednatileté. Nedodržení zákonného věku znamenalo neplatnost příslušného úkonu.

Podle církevního práva bylo manželství uzavřeno svatebním slibem a zpečetěno tělesným spojením manželů za účelem plození dětí, teprve tímto spojením bylo manželství „naplněno“ a stalo se právoplatným a nerozlučným. V té době se svatební noc stávala veřejnou záležitostí. Společnost rodičů, příbuzných a předních dvorských úředníků shromážděná v komnatách vedle ložnice s netrpělivostí čekala, až se objeví ve dveřích ložnice ženich a prohlásí, že „se stalo to, co se stát mělo.“ Poté vyvrcholily svatební oslavy.

Všechny čtyři Karlovy ženy byly i matkami. Porodily mu celkem 11 dětí, z toho 6 synů a 5 dcer. Tři synové pak zemřeli ještě v útlém věku. Příchod dětí na svět byl oslavován. Přinášely královskému otci cenný „sňatkový kapitál“, o němž on sám rozhodoval. Děti pak sloužily Karlovým vládařským záměrům. Karlův rodinný život nebyl jeho soukromou záležitostí. Jeho sňatky vlastní i sňatky jeho dětí byly sňatky politické, citové

zřetele v nich neměly místo. Přesto nebyly zcela prosty citů rodičů se ze vztahu mezi mužem a ženou. První manželkou Karla IV. byla Markéta Blanka z Valois, následovala Anna Falcká, Anna Svidnická a Alžběta (Eliška) Pomohanská, která svého manžela přežila. Karel IV. zemřel v roce 1378 v Praze ve věku 62 let.

Markéta Blanka z Valois (1317 – 1348)

byla francouzská princezna, dcera vévody Karla z Valois a jeho třetí manželky, komtesy Matyldy ze Saint Paul. Markéta Blanka z Valois vyrůstala na francouzském královském dvoře pod láskyplnou ochranou královny Marie, která byla sestrou českého krále Jana Lucemburského. Ten přivezl počátkem roku 1323 k francouzskému královskému dvoru svého prvorozeného syna Václava, který po biřmování přijal jméno svého královského strýce a od té doby je znám pod jménem Karel. Již v květnu 1323 se konala dětská svatba Karla a Blanky v Paříži. Blance bylo 7 let. K naplnění manželství došlo pak až po sedmi letech a to při návštěvě Lucemburska. Teprve při pobytu v Lucembursku začali Karel s Markétou, zvanou Blanka, žít jako manželé.

Blančin význam pro českého korunního prince Karla vzrostl roku 1328, kdy vymřela hlavní větev Kapetovců. Tehdy se francouzským králem stal první příslušník poboční větve Valois, Blančin starší bratr Filip VI. Blízké příbuzenství českého a francouzského královského rodu bylo roku 1331 ještě navíc posíleno sňatkem české princezny Jitky, Karlovy sestry, s francouzským následníkem trůnu Janem.

Po odchodu z francouzského dvora žila Blanka několik let v Lucembursku, zatímco její manžel se účastnil otcových výbojů v severní Itálii. Teprve v červnu se manželé setkali v Praze, kde byla Blanka slavnostně uvítána českou šlechtou a pražskými měšťany. Stínem na slavnostním uvítání byl havarijní stav Pražského hradu, jež byl v té době téměř neobyvatelný. Pro oba manžele, zvyklé na přepych pařížského dvora, šlo o tvrdé seskání s realitou českých zemí. Ty tehdy byly téměř bez vlády, neboť Karlův otec Jan Lucemburský trávil většinu svého času v cizině. Princ Karel byl svým otcem určen za správce země a snažil se obnovit postavení a prestiž královské moci.

U konzervativního prostředí Prahy francouzské ovzduší a uhlazené společnost obklopující Karla s Blankou vzbudila nelibost. Starší generace českých pánů proto požádala Karla, aby cizokrajné dvořany a dvorní dámy své paní poslal zpět do Francie, Blanka však projevila velkou moudrost, když se nedala odradit bolestným odloučením od kulturního prostředí, ve kterém vyrostla, a svou spanilostí, a zejména svým vlivným chováním skutečně princezny si brzy nové dvořany a dvorní dámy získala. Blanka mluvila francouzsky, německy i česky. Se svým manželem hovořila především francouzsky, tedy svým rodným jazykem i rodnou řečí Lucemburků.

Blanka se velmi rychle šila s českým prostředím, svému manželovi se snažila být v jeho činnosti co nejvíce nápomocná. Zůstávala v českých zemích i v době, kdy Karel pobýval dlouhou dobu v zahraničí. Karel na Moravě musel nejprve upevnit své postavení a získat i potřebné finanční zdroje. Důchody z markrabství už dávno vybral, takže i Blanka se svojí dcerou žila sama se svým malým dvorem v tísnivých poměrech. Byla nucena žádat kláštery v Čechách o peníze, aby mohla vyplatit ze zástavy své šperky. Karel získal prostředky od moravských klášterů a ujal se i v Čechách zástupné vlády v oblasti, která byla výlučně v královské pravomoci.

Po smrti krále Jana Lucemburského byla Blanka spolu se svým manželem 2. září 1347 korunována na českou královnu. O necelý rok později 1. srpna 1348 však po krátké nemoci v Praze zemřela. Pro krále Karla byla její smrt citelnou ztrátou, protože původně politický sňatek se proměnil v harmonický svazek dvou vzájemně se milujících lidí. Tak skončilo nejdelší Karlovo manželství. Bylo obdařeno dvěma dětmi, dcerami. Blanka nikdy nezmizela z Karlovy paměti. Svědčí o tom i setkání v Paříži v roce 1378 s Blančinou sestrou, vévodkyní Isabelou z Valois: „Když stanuli jeden vedle druhého, počal císař tak silně plakat a řečená vévodkyně také, že to byla velmi žalostná podívaná. Příčiny pak toho byly pro památku, kterou choval císař na to, že sestra řečené vévodkyně byla jeho první ženou...“ I po třiceti letech zůstal v Karlově srdci nepřekonaný smutek nad ztrátou drahé bytosti. Taková vzpomínka se nezachovala na žádnou další z Karlových žen.

Markéta Blanka z Valois

Anna Falcká

Anna Svidnická

Alžběta Pomořanská

Anna Falcká (1329 – 1353)

druhá manželka Karla IV. pocházela z falcké větve rodu Wittelsbachů. Narodila se roku 1329 jako dcera falckého kurfiřta Rudolfa II. a jeho manželky Anny Tyrolské. Anna Falcká dostala věnem několik statků v Horní Palci, která sousedila se západními Čechami. Za Karla se Anna provdala ve dvacetileté věku, svatba se konala v březnu 1349. Počátkem listopadu pak byla Anna v rozestavěné katedrále svatého Víta na Pražském hradě korunována českou královnou. V lednu 1350 se narodil Anně syn, jenž dostal jméno Václav. Bohužel pak v prosinci 1351 malý následník trůnu zemřel. O rok později, 2. února 1353 zemřela v Praze také česká královna Anna, které nebylo ještě ani čtyřicet let.

Anna Svidnická (1339 – 1362)

byla dcerou svídnického vévody Jindřicha II. a jeho manželky, uherské princezny Kateřiny. Za Karla se Anna Svidnická provdala ve svých čtrnácti letech. Svatba se konala v květnu 1353 v Budíně. Kromě korunovace na českou královnou v Praze v červenci 1353 a na německou královnou v Cáchách v únoru 1354 mladičká manželka zůstala však ještě více než rok u matky na budinském dvoře. Lze předpokládat, že nejvýznamnější společnou akcí obou manželů byla římská císařská korunovace. Do Říma cestovala královna již v doprovodu českých rytířů, v únoru 1355 se v Pise setkala se svým manželem a 5. dubna 1355 byli oba korunováni v římské bazilice sv. Petra. Nahlédneme do historických dokumentů: „Manželský pár oděný do purpurových plášťů a jedoucí na koních pod nebesy, nastoupil tradiční cestu římských císařů k bráně Porta Collina poblíž Andělského hra-

du. Jen pomalu postupoval k náměstí před bazilikou sv. Petra, protože skupiny urozených mladíků se dožadovaly, aby je Karel dotekem svého žezla pasoval na rytíře. Když průvod dospěl před mramorové schody baziliky, sestoupil Karel s Annou z koní, jejichž uzd se ujali římscí senátoři a vystoupili se svými suitami k atriu chrámu. Zde je v čele duchovenstva pozdravil kardinál Pierre de Colombiers políbením a objetím. Karla pak odvedli do kaple Panny Marie ve věži. Tam Karel složil přísahu císařů, že bude ochráncem papeže, římské církve a církevního státu. Složil i další přísahy, k nimž se zavázal 22. dubna 1346 papeži Klementovi. Z kaple jej pak kardinál doprovodil do hlavní chrámové lodi za zvuku trub a kotlů a jásotu přítomných. Zde už čekala královna Anna.

Kardinál pronášeje příslušné modlitby se slovy „Přijmi znamení slávy“ vložil na Karlovu hlavu korunu. Nato Karlovi předali žezlo a zlaté jablko. Zvláštním obřadem bylo odevzdání meče. Císař se jím opásal, vytasil jej, třikrát jím zamával a vložil do pochvy. Stal se tak rytířem sv. Petra. Ozdoben insigniemi vystoupil na trůn. Shromážděné duchovenstvo pak třikrát provolalo: „Panu Karlovi, nepřemožitelnému císaři Římanů a vždy rozmnožiteli říše, spásu a vítězství.“ Nato byla korunována Anna. Se slovy: „Přijmi korunu císařské vznešenosti“ vložil kardinál na její hlavu císařský diadém. Nesmírná radost a nevýslovný jásot naplnil tehdy všechen český národ, jenž viděl svého krále na vysokém trůně a korunovaného císařskou korunou. Od té chvíle se Karel v návaznosti na své předchůdce - císaře začal označovat jako „Čtvrtý“. Po více jak po 150 letech měla říše opět císařovnu, a české království první královnou ozdobenou touto hodností. Ale vraťme se

ještě do Říma. Po skončení mše se kardinál v atriu baziliky s císařským párem rozloučil. Karel a Anna vsedli na bělouše a za hlaholu zvonů nastoupili korunovační jízdu Římem. Konce jejich korunovačních plášťů drželi senátoři, ti také nad nimi nesli nebesa ze zlatého brokátu. Za nimi následoval průvod jezdců s tasenými meči. Dvorní úředníci rozhazovali do tlačícho se davu zlaté mince. Ten den Karel pasoval na rytíře 1500 mužů. První dítě se narodilo Anně v roce 1358. Byla to dcera Alžběta. Vytožený syn Václav se narodil o 3 roky později, v únoru 1361, v Norimberku. O rok později královna a císařovna Anna zemřela při porodu třetího dítěte. Bylo jí 23 let.

Alžběta (Eliška) Pomořanská (1347 – 1393)

byla dcerou pomořanského vévody Bohuslava V. a polské princezny Alžběty. Do historie vstoupila jako žena s ohromnou silou v rukou, prý dokázala zlomit i podkovu. Prý také lámala tlusté nože vojáků a kuchařů, navíc také trhala brnění nebo pancíře rytířů a dvořanů pana císaře od shora

Svatba sedmačtyřicetiletého Karla s šestnáctiletou Alžbětou se konala v květnu 1363 v polském Krakově. Dne 18. června 1363 byla Alžběta korunována českou královnou. O pět let později v listopadu 1368 byla Alžběta v Římě od papeže Urbana V. korunována císařskou korunou.

Karel měl s Alžbětou 6 dětí, 4 syny a 2 dcery. Alžběta zvláště protežovala svého syna Zikmunda a to proti Václavovi, Karlovu synovi z předchozího manželství. Alžběta Karla přežila. Zemřela v Hradci Králové ve věku 46 let v roce 1393. Karel IV. zemřel v roce 1378 v Praze.

Alena Kulheimová
Česká republika

Paths of Glory and Tribulations

The 1960's brought no desirable changes in the Czechoslovak communist economy. Quite on the contrary, the widespread economic fiasco of the communist regime which no amount of finger pointing, or desperate attempts to reinstate some aging party officials who had been jailed during the previous decade, could salvage the crumbling socialist system. The restlessness among the university students and many professionals led to occasional public demonstrations which were brutally squelched. The time for the restoration of democracy was still far away...

1961

April 27-28 During a visit to Czechoslovakia, Major Yuri A. Gagarin, the Soviet cosmonaut and the first man to orbit the earth, receives the "Hero of Labor" medal from the government.

July A mine disaster at Dolná Súča claims the lives of 108 miners. The government admits later that the drive to increase coal production led to a lapse in mine safety.

September 2 Due to the crisis over Berlin in which the Western powers reject Soviet attempts to make Berlin a free city, the military is placed on alert and partially mobilized.

Mid-September Czechoslovak troops mass on the border where East and West Germany meet. Twenty thousand reservists are activated, and the government recalls retirees and women to fill their jobs during the crisis so that the economy will not lag any further.

October 23 The government extends the military service of certain personnel expected to be released in 1961.

November 16-18 In a token attempt at de-Stalinization that is following the Soviet lead, the Central Committee of the Communist party orders all streets and enterprises named after the late Joseph Stalin to be renamed, the destruction of the world's largest statue of Stalin in Prague, and the removal from its mausoleum and burial of the embalmed body of the first Communist president, Klement Gottwald.

1962

February 8 Deputy prime minister Rudolf Barák loses his position and is expelled from the Communist party on charges of embezzlement, for which he receives a prison sentence of 15 years. In actuality, he urged complete de-Stalinization in the country and challenged Novotný for control of the party.

April 29 The government reverses its mid-June 1960 decision and decides to recentralize the economic structure of the country after the economy continues to slump. The Five-Year Plan is abandoned since collectivized agriculture has difficulty feeding the population, causing shortages in meat and other food products, and the overextended and overcommitted heavy industry lags way behind in the official estimates.

May 1 Protests against meat shortages by approximately 300 students quickly turn anti-government. The police restore order by arresting 18 people who later receive prison sentences ranging from seven months to three years.

October 12 The world's largest statue of Joseph Stalin is blown up in Prague.

1963

April The government retracts the sentences against the 14 defendants in the "Slánský Trial," despite the fact that 11 were executed in 1952.

May 1 Due to the poor economy, youths again take part in anti-government demonstrations in Prague; over 20 students are arrested.

May 9 - 11 Youths attack African students studying in Czechoslovakia in protest against foreign aid while the country suffers economic woes. Czechoslovakia grants the second largest amount of foreign aid in the Communist bloc, after the USSR, to Third World nations.

September 21 In the wake of continued economic problems, Prime Minister Široký is dismissed along with several other government ministers. He is replaced by the Slovak Communist, Jozef Lenárt.

September 25 In his address to the National Assembly, Prime Minister Lenárt urges harder work to combat the weak economy.

October 4 The authorities release from house arrest the prelate of Czechoslovakia, Archbishop Beran, after 12 years of imprisonment.

December 10 Czechoslovakia and the USSR renew their 1943 friendship treaty by extending it another 20 years.

1964

February 29 The Communist party rehabilitates and readmits to membership Vladimír Clementis, Gustáv Husák, and two others. Clementis was executed in 1952, while Husák and the two others received long prison sentences and were released in the late 1950s and in 1960. On June 27, the Slovak Communist party will follow suit for Clementis, Husák, and one other former member.

March The Czechoslovak military stops wearing its Soviet-style uniforms and goes back to the uniforms and insignia from the pre-Communist days.

Mid-April Due to the continued poor showing of the economy, the government considers alternative styles of economic management and planning to that of the Stalinist, totally centralized model.

May 1 For the third straight year, anti-government protests in Prague are broken up by riot police; 31 demonstrators are arrested. In June 12 receive sentences of three to 14 months in prison.

May 8 A leading member of the Communist party criticizes the mass media and writers for advocating greater freedom and for the removal of Stalinism. He also warns that stern measures will be taken against those who do not follow the party line. Despite the tough talk, the relaxation of controls continues due to the economic slump.

May 28 President Novotný states in a speech that during the next two years the government will move to turn around the economy by changing wage and price policies, reallocating investment monies, and strengthening the authority of enter-

prise directors and managers. He also stresses a slow process to shift away from reliance on heavy industry to the chemical industry and foreign trade with the West, better quality control, and small private businesses. Many of his announced reforms are adopted in late October.

June 14 In parliamentary, local, and municipal elections, the single slate of Communist candidates receives 99.4 percent of the vote. However, many staunch Stalinists are replaced by younger, more reform-minded Communists on the candidates' list.

August 27-September 4 Soviet leader Nikita S. Khrushchev attends celebrations marking the 20th anniversary of the Slovak National Uprising against the Nazis. In an August 29 ceremony in Banská Bystrica, Khrushchev presents medals to 50 former Slovak partisans, including Gustáv Husák, the former chair of the Slovak Board of Commissioners, who was purged and jailed as a nationalist during the Stalin era.

October 11 Approximately 1,000 people take part in an anti-government demonstration in Wenceslas Square in Prague.

October 19 The Communist Party of Czechoslovakia expresses shock at the removal of Soviet leader Khrushchev on October 16. It stresses continued support of him, and states that his removal should be only due to poor health and age. Despite the fall of Khrushchev, the Czechoslovak government asserts that it will continue with its economic reforms and will not revert to the ways of the Stalinist era.

November 12 President Novotný is reelected as president for a second term of five years.

1965

January 29 The Communist party passes a resolution aimed at revitalizing the economy by allowing the mobility of workers, technological advances, profit incentives, and the interplay of prices, credit, and interest. It stresses that the consumer is the first priority, but that the economic changes will not weaken socialism.

June The government grants permits to open small businesses for such occupations as tailors, hair dressers, shoe repair, auto mechanics, carpenters, and interior decorators.

November 11 The government is reorganized by placing some economic reformers in some high governmental positions in a move to support the economic reforms.

December 18 The government publicizes the budget for 1966 that counts on the country's economic reforms working. In it the government will grant greater production control and market decisions to enterprise managers and reduce its support to heavy industry by 10 percent.

December 22 In an attempt to win public approval for its economic reforms, the Communist party issues a document in which it criticizes itself for making poor economic decisions in the past that have cost the country heavily.

1966

January 1 In his New Year's address, President Novotný promises a better economy, but he stresses it will not mean a return to the capitalism that existed in Czechoslovakia prior to the Communist takeover in 1948.

April 18 The Czechoslovak film *The Shop on Main Street* wins the Academy Award for best foreign picture for 1965.

May 30-June 4 At the Thirteenth Congress of the Communist party, the Central Committee is expanded from 95 to 109 members, with some hard-line Stalinists being dropped; President Novotný is reelected as first secretary of the party.

October 31 Vladimír Kazan-Komárek, a Czech-born, naturalized American citizen, is arrested while aboard a Soviet airliner that makes an unscheduled stop in Prague. He is charged with treason, murder, and working with counterrevolutionary groups before leaving his native country in 1948. His arrest leads to very strained Czechoslovak-U.S. diplomatic relations.

1967

January The U.S. government stops issuing visas to Czechoslovaks in retaliation for the arrest of Kazan-Komárek in late October.

February 1 Vladimír Kazan-Komárek receives an eight-year prison sentence after his trial in late January on charges of subversion. After much American pressure, he is expelled from the country the same day.

March 1 Czechoslovakia and Poland renew their friendship and mutual assistance pact from 1947 for another 20 years. The treaty, aimed at West Germany, furthermore declares the borders of both countries as inviolable and the Munich Agreement from 1938 as null and void.

June 5-11 The Slovak author, Ladislav Mňačko, is expelled from the Communist party for publicly condemning Czechoslovak support for the Arabs in the Six Day War (or the Arab-Israeli conflict).

June 27-29 Several Communist writers denounce the domestic and foreign policies of the Novotný government during the Fourth Congress of the Czechoslovak Writers' Union in Prague. The concluding address by Jan Procházka states that struggle for freedom of expression will continue.

Mid-August Ladislav Mňačko visits Israel to show his support in the wake of the Six Day War. As a result, the Czechoslovak government strips him of his citizenship.

Mid-September The government curtails the economic reforms after wholesale prices shoot up about 30 percent. It orders excess profits to be returned to the state and begins greater crackdowns in the areas of religion, art, and literature.

September 27 The government moves against Jan Procházka by dismissing him from the Central Committee of the Communist party. Other writers who voiced their opinions during the June writers' congress are expelled from the party. In an attempt to quash the writers' movement, the newspaper *Literární Noviny* (Literary News) is censored by the Ministry of Education and Culture.

October 30 Students openly demonstrate against poor housing conditions in student hostels.

December 8 The Soviet leader Leonid I. Brezhnev flies to Prague to intervene personally on behalf of President Novotný, who is under threat of removal by the Czechoslovak Communist Party Central Committee. Novotný has been under attack for the last two months from the Slovak members of the presidium, including Prime Minister Lenárt and the first secretary of the Slovak Communist party, Alexander Dubček, who claim the president blocked economic reform, took excessive repressive measures in cultural areas, and discriminated against Slovakia. Brezhnev gets the committee to agree to keep Novotný for the time being.

December 22 In a bid to remain as president and first secretary, Novotný calls for a meeting of the Central Committee in January.

Tony Jandáček

The problem with Sperm Banks

Larger consequences of an immoral action

The ethical issue I would like to raise this month has to do with sperm banks, which collect sperm for the production of children. Catholic moral teaching is clear that two aspects of the processes of using donated sperm - masturbation to collect sperm and conceiving children outside the marital union of sexual intercourse - make the enterprise sinful. However, ours is not a Catholic nation or world, and sometimes we are confronted by such situations among our acquaintances, friends, or even our loved ones. How are we to respond?

I would argue that sperm banks are inherently evil. That may seem very blunt because, after all, children are produced who otherwise would never have a chance to live. Nonetheless, here are my reasons.

That these donors remain anonymous by choice strikes me as symptomatic of a problem that exists throughout our society - the unwillingness of many men to take responsibility for and celebrate the gift of their own children. The anonymous nature of sperm donation suggests that a man can help create a child and walk away without a second thought. Such action gives no thought to the child. To be sure, some women and couples want "their own" child, but mimicking the processes of conception and gestation ignores the reality of the child, who wonders, *Who is my father?* And when parents and society have constructed an elaborate system to deny the child this information, I cannot see such deliberate deception as anything other than a lie.

I read an interesting story recently. A fifteen-year-old boy whose mother had used the sperm of an anonymous donor and in-vitro fertilization to conceive him

decided to try to find his biological father. Through DNA testing and online research he ultimately found his father, whom he contacted.

We can learn many lessons from this story, such as the ingenuity and persistent curiosity of the young man. It demonstrates the drive to be somebody with a history rather than a product designed to accommodate the needs of adults. This story should also raise a red flag for many people who have chosen to be anonymous donors: DNA makes anonymity an outdated concept. Interestingly, many European countries have moved from anonymous donations to identifying the biological father in some way. Donations are now almost nonexistent. Similarly, some sperm banks seek donations from Nobel prizewinners or other "chosen" people. Is this in the

interest of the child, or is the industry selling a product?

One of the wise insights of the Catholic faith is that sexual expression is reserved for married couples because it is the place where new life is made possible. As our society severs the connection between sex and procreation and between loving union and procreation, we end up with a world in which children more and more are produced to meet adults' needs. Catholic wisdom teaches that children are a gift, not a product.

Of course, every child remains a gift from God. Children are not to be denigrated or made victims because of their origins or because adults have made selfish choices. Nor am I judging those who raise children, regardless of the circumstances of their conception and birth. I am simply pointing out that children deserve a mother and a father. And while many fathers and mothers fail to carry out their parental responsibilities (for example, by abandoning a marriage or a home), it is another matter entirely to intentionally create children for the convenience of adults.

To paraphrase Saint Paul, I conclude by saying, "Fathers, I beg you, do not provoke your children to resentment by denying or abandoning them." (See Eph 6:4.) Embrace and love them as God's gift.

*By Rev. Mark Miller, C.Ss.R.
Liguorian April 2006*

(Father Mark Miller is a clinical bioethicist for St. Paul's Hospital in Saskatchewan, who also teaches ethics and Catholic moral theology.)

KRÁSY NAŠÍ VLASTI

Symbyly Velikonoc

Kříž

Hlavním symbolem Velikonoc a vůbec nejdůležitějším symbolem křesťanství je kříž. Ježíš Kristus zemřel krutou smrtí na kříži, který musel sám odnést na Golgotu. Když však byl odvalen kámen zakrývajícím jeho hrob, kříž - znak mučednictví se změnil v symbol vítězství, věčného života, radosti a vykoupení.

První křesťané dobře věděli, že latinský název *crux* znamená nejen kříž, ale také šibenici, mučení, neštěstí a bídu. Trest ukřižování, který převzali Římané od „barbarských“ Skythů a Asyřanů prostřednictvím Peršanů a Punů, patřil k trestům výjimečně krutým a ponižujícím. Na kříži končili ti, kteří si zasloužili pohrdání. Císař Nero dobře věděl, proč nechávat křesťany ukřižovat.

Symbol kříže nevznikl s křesťanstvím, je mnohem starší, znali ho už staří Egypťané, Číňané či Kréťané a jeho význam byl v různých kulturách i náboženstvích univerzální. Byl spojen s problémem orientace v kosmu, v prostoru mezi nebem a zemí a chápán jako propojení božského (vertikální rameno) a lidského (horizontální rameno) světa, stal se symbolem věčnosti.

Kristova oběť na kříži však dala starému symbolu nový význam, protože Syn Boží svou smrtí na kříži vykoupil celé lidstvo.

V ikonografii má kříž řadu podob. Kříž ve tvaru T byl pro Izraelity připomínkou měděného hada vyvýšeného na kůl na poušti a sám Ježíš se ho dovolává jako obrazu Mesiáše. Podobný kříž s horním úchytem označoval v Egyptě slunce nebo klíč k božským znalostem a byl používán jako talisman. Kříž svatého Ondřeje ve tvaru X nacházíme na starověkých mincích a náhrobních stélách. Řecký rovnoramenný kříž znaly již asyrská, fénická, egyptská, perská a etruská kultura, pro které symbolizoval věčnost, minulý život a plodnost. Klasický křesťanský kříž s delší spodní částí označovaný jako latinský.

Beránek

Symbol beránka byl velmi rozšířený v celé starověké středomořské civilizaci, ovládané po tisíciletí pasteveci. Beránek pro ně zosobňoval triumf obnovy života a jeho vítězství nad smrtí. V Bibli často svatopisci označují Boha jako pastýře a vyvolený národ jako „boží stádo“. Beránek byl ve Starém zákoně hlavním obětním zvířetem, symbolem odpuštění a vykoupení z hříchů. Krev beránka zachránila život prvorozených synů v Egyptě, když Boží posel o Velké noci vykonával Boží trest.

Když Jan Křtitel uviděl Krista, zvolal: „Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa.“ Jako skutečný Boží beránek se Kristus sám stal obětí na kříži. Tuto oběť naznačil již při poslední večeři, kde jedl s apoštoly Velikonočního beránka a vedle něj ustanovil Eucharistii – chléb a víno proměnil ve své tělo a krev – aby tato oběť byla denně přinášena na oltáři při mši svaté. Zde také kněz ukazuje hostii a říká: „Hle beránek Boží, který snímá hříchy světa...“ a lidé před tím s pokorou prosí: „Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi...“

O velikonoční neděli se mezi svátečními pokrmy světi i beránek nejen jako symbol Kristovy oběti a zmrtvýchvstání, kdy jeho božská síla a moc zvítězila nad smrtí, ale také jako prosba o požehnání masitého pokrmu, kterého se v době postní před Velikonocemi křesťané odříkali.

Vajíčko

Je mnoho výkladů, proč je vajíčko spojováno s Velikonocemi. Protože vejce obsahuje zárodek života, bylo již od pradávna symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení. V předkřesťanských dobách bylo někde dokonce dáváno do hrobu k mrtvému. Vejce nacházíme již před křesťanstvím při pohanských oslavách jara. Křesťané spojují symbol vejce se Zmrtvýchvstáním Ježíše - vejce něco skrývá, je jako zapečetěný hrob, ve kterém je přesto ukryt život.

Zvyk světit a jíst vejce o Velikonocích opět souvisí s postem, který Velikonocům předcházela, a při kterém se v určitých krajích nejedlo maso a často i živočišné produkty, jako byla vejce nebo i sýr a podobně. Až postní doba skončila, věřící opět tyto pokrmy jedli a kněz jim je před tím posvětil.

Pomlázka

Po odeznění vážné liturgie Svatého týdne i oslavě Kristova Zmrtvýchvstání se lidová tradice vrací k projevům veselí a proudícího života. Přichází velikonoční koleda - pomlázka, konaná hlavně na velikonoční pondělí. Obchůzka po domech, veršovaná přání, polévání vodou a hlavně šlehání zelenými spletenými pruty, které údajně přináší „pomlazení“ neboli omlazení.

Konání těchto věkovitých a vpravdě podivných zvyků se navzdory civilizačnímu proudu dvacátého století přirozeně zachovalo dodnes a to nejen v prostředí venkova, ale i ve velkých městech. Dodnes chlapci a muži dovedou uplést z osmi, šestnácti i více prutů pletence velkých i malých rozměrů. Některé kusy představují skutečná pletařská díla s ozdobně vytvarovanými rukojeťmi různých kombinací, barev, prutů a zdobení. Podle zvyklostí jsou malé pomlázky určeny ke šlehání. Objemné žily, korbáče a tatary nosili a ještě nosí chlapci při koledě s sebou jako symbol svého stavu a od vyšlehaných děvčat na ně dostávají stuhý. Tento zvyk se stále udržuje v řadě obcí hlavně na Slovensku.

Za blahodárný akt vyšlehaní se přirozeně musí platit - dárky a vejci. Jako dárek musí být vajíčko pěkně omalované. Tradiční a nejvýmluvnější je červená - krásná barva, barva života. Odtud též obecně užívaný název pro malované vejce - kraslice. Na kraslicích rozeznáváme řadu zdobných technik, barevností a vzorů, které se liší podle jednotlivých krajů.

Foto na zadní straně:

Velikonoční pomlázka na Slovensku

